

**IV ЧАКЫРЫЛЫШ ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МӘСЛИМ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТҮБӘН ТАБЫН АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫНЫҢ XVII УТЫРЫШЫ**

КАРАР № 33

Югары Табын авылы

“16” декабрь 2021ел

**Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районы
Түбән Табын авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында
нигезләмә хакында**

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартандагы 25-ФЗ номерлы, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы, «Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы» 2013 елның 23 июнендәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә, Мәслим район прокуратурасының 09.11.2021ел 02-08-01-2021 номерлы протестын карап, Түбән Табын авыл жирлеге Советы **КАРАР БИРДЕ:**

1. Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районы Түбән Табын авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне (кушымта №1) расларга.
2. Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районы Түбән Табын авыл жирлеге Советының түбәндәге каары үз көчен югалтуын танырга:
  - “Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районы Түбән Табын авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә хакында” 2019 елның 29 декабрендәге 4 номерлы каары;
  - “Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районы Түбән Табын авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә хакында” 2019 елның 29 декабрендәге 4 номерлы каарына үзгәрешләр керту турында” 2021 елның 01 июнендәге 21 номерлы каары;
  - “Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районы Түбән Табын авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә хакында” 2019 елның 29 декабрендәге 4 номерлы каарына үзгәрешләр керту турында” 2021 елның 07 апрелендәге 18 номерлы каары.
3. Өлеге каарны Мәслим муниципаль районы Түбән Табын авыл жирлеге территориясендә урнашкан маҳсус мәғлүмат стендларында, “Интернет” мәғлүмат-телекоммуникация чөлтәрендә, Мәслим муниципаль районы авыл жирлеге сайтында “Татарстан Республикасы хокукый мәғлүматының PRAVO.TATARSTAN.RU рәсми порталында” урнаштырырга.
4. Өлеге каар рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә.
5. Өлеге каарның үтәлешен контролъдә тотуны үз оstemә алам

Совет рәисе, Түбән Табын
авыл жирлеге башлыгы

Р.Ш. Кыяметдинов

Мөслим муниципаль районы
Тъбщн Табын авыл Советының
2021 елның 16 декабрендәге
33 номерлы каарына
1 нче күшүмтә

**Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы
Түбән Табын авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмә

1.1. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Түбән Табын авыл жирлегендә муниципаль хезмәт (алга таба Поселение) Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 02 мартандагы 25-ФЗ номерлы, Татарстан Республикасы Конституциясе, муниципаль хезмәт турында 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Кодексы, шулай ук Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Түбән Табын авыл жирлеге Уставы нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.2. Жирлектә муниципаль хезмәтнең төп принциплары муниципаль хезмәт турынdagы законнар нигезендә билгеләнә.

1.3. Муниципаль хезмәткәрләргә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләр белән хезмәт законнарының гамәлдә булуы кагыла.

1.4. Муниципаль хезмәт-гражданнарның һөнәри эшчәнлеге, ул даими нигездә хезмәт килешүе (контракт) төзү юлы белән биләп торучы муниципаль хезмәт вазыйфаларында гамәлгә ашырыла.

1.5. Муниципаль хезмәт һәм Россия Федерациясе дәүләт граждан хезмәтенең узара бәйләнеше юл белән тәэммин ителә:

1.5.1. муниципаль хезмәт вазыйфаларын һәм дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларын биләү өчен төп квалификация таләпләренең бердәмлеге;

1.5.2. муниципаль хезмәт һәм дәүләт граждан хезмәте узганда чикләүләр һәм йөкләмәләр бердәмлеге;

1.5.3. муниципаль һәм граждан хезмәте өчен кадрлар өзөрләү һәм өстәмә һөнәри белем алуга карата таләпләрнең бердәмлеге;

1.5.4. муниципаль хезмәт стажын исәпләп чыгарганда дәүләт граждан хезмәте стажын һәм дәүләт граждан хезмәте стажын исәпләп чыгарганда муниципаль хезмәт стажын исәпкә алу;

1.5.5. муниципаль хезмәткәрләрнең һәм дәүләт граждан хезмәткәрләренең хезмәт өчен түләүнең һәм социаль гарантияләренең төп шартларының ярашлылыгы;

1.5.6. муниципаль хезмәт узган гражданнарны һәм дәүләт граждан хезмәтен үткән гражданнарны, шулай ук аларның гайлә әгъзаларын туендыруучысын югалткан очракта дәүләт пенсия белән тәэммин итүнең төп шартларының чагыштырмасы.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

2.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы - жирле үзидарә органындагы вазыйфа, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратындагы вазыйфа, ул жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенең яисә муниципаль вазыйфанды биләүче затның вәкаләтләрен үтәүне тәэммин итү буенча билгеләнгән бурычлар даирәсе нигезендә төзелә.

2.2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасы Законы белән раслана торган Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә Мөслим муниципаль районы Түбән Табын авыл Советы (алга таба

- Жирлек советы) карары белән билгеләнә.

- 2.3. Муниципаль хезмәт вазыйфалары тубәндәге төркемнәргә бүленә:
- 1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;
  - 2) муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары;
  - 3) муниципаль хезмәтнең эйдәүче вазыйфалары;
  - 4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;
  - 5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

2.4. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтә вазыйфаларының муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфаларына һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтә вазыйфаларына квалификация таләпләрен исәпкә алып чагыштырмасы Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

2.5. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен һәнәри белем дәрәҗәсенә, муниципаль хезмәт яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына, вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәkle белемнәргә һәм күнекмәләргә, шулай ук яллаучы (эш биругче) вәкиленең тиешле карары булганда - белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләренә туры килү таләп ителә:

муниципаль хезмәтнең югары муниципаль вазыйфалары буенча - югары белем һәм муниципаль хезмәт стажы кимендә ике ел яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча кимендә дүрт ел эш стажы;

2020 елның 1 октябренә кадәр авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе урынбасары вазыйфасын биләү өчен һәнәри белем дәрәҗәсенә карата квалификация таләпләре урта һәнәри белем бируге һәм белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажын яисә кимендә ике ел яки ким дигәндә өч ел стажын күздә тотарга мөмкин. 2020 елның 1 октябреннән соң әлеге пункттың икенче абзацында каралган күрсәтелгән вазыйфаны биләү өчен квалификация таләпләре 2020 елның 1 октябренә кадәр вазыйфага билгеләнгән һәм әлеге пункт нигезендә кабул ителгән муниципаль хокукый актларда каралган тиешле квалификация таләпләренә карата кулланылмый.

Муниципаль хезмәт стажын билгеләгәндә шулай ук дәүләт граждан хезмәтә вазыйфаларында һәм аларга тинләштерелгән хәрби хезмәт вазыйфаларында һәм федераль дәүләт хезмәтенең башка төр вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе тарафыннан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен кирәk булган белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре каралса, белгечлек, юнәlesh буенча эш стажын исәпләп чыгарганда әлеге белгечлек, бу юнәlesh буенча граждан (муниципаль хезмәткәр) белем турында документ һәм (яисә) күрсәтелгән белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча квалификация алудан соң әлеге белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш чорлары кертелә;

Муниципаль хезмәт стажын билгеләгәндә шулай ук дәүләт граждан хезмәтә вазыйфаларында һәм аларга тинләштерелгән хәрби хезмәт вазыйфаларында һәм федераль дәүләт хезмәтенең башка төр вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе тарафыннан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен кирәk булган белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре каралса, белгечлек, юнәlesh буенча эш стажын исәпләп чыгарганда әлеге белгечлек, бу юнәlesh буенча граждан (муниципаль хезмәткәр) белем турында документ һәм (яисә) күрсәтелгән белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча квалификация алудан соң әлеге белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш чорлары кертелә;

Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кирәk булган белгечлек, юнәlesh буенча муниципаль хезмәт стажына, муниципаль хезмәт стажына яисә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кирәk булган белгечлек, юнәlesh буенча эш стажына квалификация таләпләре муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен типлаштырылган квалификация таләпләре нигезендә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә, алар муниципаль хезмәт вазыйфалары классификациясе нигезендә Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнә. Вазыйфаи бурычларны үтәү

өчен кирек булган белемнәргә һәм күнекмәләргә квалификация таләпләре муниципаль хезмәткәрнең һәнәри хезмәт эшчәнлеге өлкәсенә һәм төренә бәйле рәвештә аның вазыйфаи инструкциясе белән билгеләнә. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе белән шулай ук белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре каралырга мөмкин.

Белгеч яисә магистр дипломнары булган затлар өчен диплом бирелгән көннән өч ел дәвамында муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, юнәлеш буенча эш стажына квалификация таләпләре билгеләнә - муниципаль хезмәтнең төп вазыйфаларын биләү өчен әзерлек юнәлеше буенча-ярты елдан да ким булмаган стажы яисә белгечлек, юнәлеш буенча бер ел эш стажы.

2.6. Жирлектә жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару тәртибе турындагы Нигезләмә нигезендә муниципаль хезмәткәрләр реестры алып барыла.

3. Муниципаль хезмәткәрләрнең класс чиннары

3.1. Класс чиннары муниципаль хезмәткәрләргә бирелә һәм муниципаль хезмәткәрләрнең һәнәри әзерлеге дәрәҗәсенең муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килүен күрсәтә.

3.2. Муниципаль хезмәткәрләргә түбәндәге класслы чиннар бирелә:

муниципаль хезмәтнең югры вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы хакыйкый муниципаль кинәшче;

муниципаль хезмәтнең баш вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт кинәшче;

муниципаль хезмәтнең эйдәүче вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт кинәшчесе;

муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт референты;

муниципаль хезмәтнең кече вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт секретаре.

3.3. Югарыда күрсәтелгән төркемнәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларын керту Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Муниципаль хезмәткәрләргә класс чиннар бирү һәм муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчергәндә һәм муниципаль хезмәттән киткәндә аларны саклап калу тәртибе

4.1. Класслы чиннар, алдагы класслы чинда билгеләнгән вакытны исәпкә алып, муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә муниципаль хезмәт вазыйфасы нигезендә, муниципаль хезмәткәрләргә әзлекле рәвештә бирелә.

4.2. Класс чины беренче яки чираттагы булырга мөмкин.

4.3. Муниципаль хезмәт вазыйфасына беренче тапкыр билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләргә 3 класслы класс чины бирелә.

Федераль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чины, дипломатик ранг, хәрби яки максус исем, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чины, муниципаль хезмәтнең квалификация разряды, беренче класс чины ача муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме кысаларында бирелә.

Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү максатларында квалификация разрядларының һәм муниципаль хезмәтнең класслы чиннарының билгеләнгән нисбәте, Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының һәм федераль дәүләт граждан хезмәтенең, Россия Федерациясенең башка субъектының дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннарының нисбәте, шулай ук федераль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннарының, дипломатик рангларының, хәрби һәм максус

исемнәр нисбәте кулланыла.

Вазыйфаларның, класслы чиннарның һәм квалификация разрядларының билгеләнгән нисбәтен исәпкә алып, муниципаль хезмәтнең бирелә торган класслы чины муниципаль хезмәткәрнең федераль дәүләт граждан хезмәте, дипломатик ранги, хәрби яисә махсус исеме, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтeneң яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чины, муниципаль хезмәткәргә федераль дәүләт гражданлык хезмәтeneң, дипломатик ранги, хәрби яисә махсус исеме, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтeneң яисә Россия Федерациясенең башка субъектының квалификация разряды класслы чины, әмма муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләгән муниципаль хезмәт төркеменең 1 класс чигеннән югары булмаган класс чины бирелә торган федераль дәүләт гражданлык хезмәтeneң, дипломатик ранги, хәрби яки махсус исеме, муниципаль хезмәтeneң яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чиныннан түбәнрәк булмаса, әмма хезмәт вазыйфаларын биләгән вазыйфа төркеменең 1 нче класслы чиныннан югары түгел.

Муниципаль хезмәткәргә чираттагы класс чин биргәндә федераль дәүләт граждан хезмәтeneң тиешле класслы чинында, дипломатик рангта, хәрби яки махсус исемдә, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтeneң яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класс чинында, муниципаль хезмәтeneң квалификация разрядында булу дәвамлылығы исәпкә алына.

4.4. Беренче класс чины сынауны уңышлы тәмамлаганнан соң, муниципаль хезмәткәргә бирелә, әгәр сынау билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләгәннән соң өч айдан да соңга калмычча бирелә.

4.5. 2 һәм 3 класслы муниципаль хезмәт секретареның һәм референтының класслы чиннарында булуның минималь сроклары бер елны, муниципаль хезмәт киңәшчесе һәм 2 һәм 3 класс киңәшчесе - ике елны, 2 һәм 3 класс муниципаль киңәшчесе - бер елны тәшкил итә.

1 класслы секретарьның, референтның, муниципаль хезмәт киңәшчесенең, муниципаль киңәшченең һәм чын муниципаль киңәшченең класслы чиннарында булу сроклары билгеләнми. Курсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне класслы чиннарда арттыру аларны тиешле төркем муниципаль хезмәтeneң югарырак вазыйфаларына күчергәндә генә мөмкин.

4.6. Бирелгән класс чинада булу вакыты бирелгән көннән исәпләнә.

4.6.1. Класслы чин бирү көне дип класслы чин бирү турында карар кабул итегендә көн санала. Квалификация имтиханы нәтижәләре буенча класслы чин бирелгән очракта, класслы чин бирү көне дип муниципаль хезмәткәрләргә квалификация имтиханын тапшыру көне санала.

4.7. Чираттагы класс чины муниципаль хезмәткәргә алдагы класслы чинда муниципаль хезмәт үтү өчен билгеләнгән вакыт үткәннән соң, муниципаль хезмәткәргә үзенең хезмәт вазыйфаларын тиешле дәрәҗәдә башкарганда һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә, аның өчен класс чины каралган булса, муниципаль хезмәткәргә бирелә торган класс чиныннан югарырак яки югарырак класслы чин каралган булса, бирелә.

Чираттагы класс чины дисциплинар жәза алган муниципаль хезмәткәрләргә, шулай ук аларга карата эш тикшерүе үткәрелә яки жинаяты эше кузгатыла торган муниципаль хезмәткәрләргә бирелми.

4.8. Муниципаль хезмәттә махсус аерымлыклар өчен бүләкләү чарасы сыйфатында муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр бирелергә мөмкин:

1) класс чиннарда булу, срого беткәнчегә кадәр, әмма моңа кадәр элек бирелгән сыйныф чиннарда алты айдан да иртәрәк булмаган вакытта, - бу төркемгә муниципаль хезмәт вазыйфалары туры килә торган чираттагы класс чиныннан югарырак булмаса;

2) биләгән вазыйфасы көрә торган муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә класслы чиннар эзлеклелеген үтәмичә генә бер баскычка югарырак, - 3

классты чины булган муниципаль хезмәткәргө, әмма 4 өлешнен 4.5 пунктында каралғанча, муниципаль хезмәтне узу өчен 3 класслы тиешле чинда билгеләнгән срок тәмамланғаннан да иртәрәк түгел.

4.9. Муниципаль хезмәткәрге вазыйфаларның элекке тәркеме чикләрендә муниципаль хезмәтнен югары вазыйфасына билгеләнгәндә, аның алдагы класслы чиндерінде булу вакыты чыккан булса, аңа чираттагы класс чины бирелергә мөмкин.

Муниципаль хезмәт вазыйфаларының югары тәркеменә караган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәндә, элек биләгән хезмәткәрге караганда, күрсәтелгән хезмәткәрге муниципаль хезмәт вазыйфаларының әлеге тәркеме өчен беренче булып торучы класслы чин бирелә, әгәр бу класслы чин муниципаль хезмәткәр булган класслы чиннан югарырак булса. Күрсәтелгән очракта класс чины эзлеклелекне сакламыйча һәм алдагы сыйныф чиндерінде булу вакытын исәпкә алмайычы бирелә.

4.10. Вәкаләтләр вакытын чикләмичә биләп торучы муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәтнен төп, алып баручы, өлкән, кече вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннәр алар тарафыннан квалификация имтиханын тапшырганнан соң бирелә.

Муниципаль хезмәтнен югары вазыйфаларын биләп торучы муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннәр, әгәр дә бу хезмәткәрләр тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру турында карап жирле үзидарә органы житәкчесе тарафыннан кабул ителгән булса, квалификация имтиханын тапшырганнан соң бирелә.

Квалификация имтиханы дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

4.11. Муниципаль хезмәткәрләргә класс чиннәры муниципаль хезмәткәр хезмәт итә торган муниципаль хезмәткәрнен турыдан-туры житәкчесе тәкъдиме буенча жирлек башлыгы тарафыннан бирелә (Нигезләмәнен 3 нче, 4 нче күшымталары).

4.12. Муниципаль хезмәткәрге класслы чин бирү турында тәкъдимнәр керту тәртибе һәм аңа күшүп бирелә торган документлар исемлеге муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

4.13. Муниципаль хезмәткәрге класслы чин бирү турындағы карап, 4 өлешнен 4.7 пунктynyң икенче абзацында күрсәтелгән очрактардан тыш, бер айдан да соңга калмайычы кабул итепергә тиеш:

1) квалификация имтиханын уздырган көннән;

2) барлық кирәкле документлар белән сыйныф чинин жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затына бирү турында тапшырылган көннән башлап - квалификация имтиханыннан башка класс чины бирелгәндә.

4.14. Муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнен башка вазыйфаларына күчергәндә, шулай ук муниципаль хезмәттән азат ителгәндә муниципаль хезмәткәрге бирелгән класс чини саклана. Муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәтнен башка вазыйфасына билгеләнгәндә, аңа бирелгән класслы чин чираттагы класслы чин билгеләнгән тәртиптә бирелгәнчә саклана.

4.15. Муниципаль хезмәткәрге класслы чин бирү турында белешмәләр шәхси эшкә һәм хезмәт кенәгесенә (булган очракта) кертелә. Муниципаль хезмәткәрге класслы чин бирү турында мәгълүмат шулай ук аның хезмәт эшчәнлеге турында мәгълүматларга кертелә.

4.16. Бирелгән класслы чин муниципаль хезмәткәргә биләгән вазыйфасыннан азат ителгәндә һәм муниципаль хезмәттән (шул исәптән пенсиягә чыккач) эштән азат ителгәндә, шулай ук муниципаль хезмәткә кергәндә саклана.

4.17. Муниципаль хезмәткәрге муниципаль хезмәтнен башка вазыйфасына билгеләнгәндә аңа бирелгән класслы чин билгеләнгән тәртиптә чираттагы класслы чин бирелгәнчә саклана.

4.18. Бирелгән класслы чиннан мәхрүм итү суд карапы буенча федераль законнар нигезендә мөмкин.

5. Муниципаль хезмәткәрнен хокукий хәле

5.1. Муниципаль хезмәткәр булып, федераль һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәт вазыйфасын башкарганга жирле бюджеттан хезмәт хакы алып эшли торган граҗдан исәпләнә.

5.2. Техник тәэмүн итү вазыйфаларын башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын башкармыйлар һәм муниципаль хезмәткәрләр булып тормыйлар.

5.3. Муниципаль хезмәткәр хокуклы:

1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча аның хокукларын һәм бурычларын билгели торган документлар, вазыйфаи бурычларны үтәү сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәттә алга жибәрү шартлары белән танышу;

2) вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәклө оештыру-техник шартлар белән тәэмүн итү;

3) хезмәт өчен түләү һәм башка түләүләр, хезмәт законнары, муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт килешүе (контракт)нигезендә;

4) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре бирү, шулай ук ел саен түләнә торган яллар турында мәгълүмат алу;

5) билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәклө мәгълүмат һәм материаллар алу, шулай ук жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертү өчен;

6) үз инициативасы белән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурста катнашу;

7) жирле бюджет акчалары исәбеннән муниципаль хокукый акт нигезендә өстәмә һәнәри белем алу;

8) яклау, үз шәхси мәгълүматлар;

9) үз эшенең барлық материаллары, һәнәри эшчәнлек турындагы бәяләмәләр һәм башка документлар белән танышу, аларны шәхси эшенә керткәнче, шулай ук аның язма анлатмаларын шәхси эшенә жәлеп итү;

10) үз хокукларын, социаль-икътисадый һәм һәнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен һәнәр берлекләре төзү хокукын да кертү;

11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, шул исәптән судка шикаять бируне дә кертеп, аларны бозу очраклары;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тәэмүн итү.

5.4. Муниципаль хезмәткәр, әгәр «муниципаль хезмәт турында» Федераль законда башкасы карапмаган булса, мәнфәгатьләр каршылыгы килеп чыкмаса, авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенең алдан язма хәбәреннән башка түләүле эш башкарырга хокуклы:

5.5. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

1) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнары, федераль законнары, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, жирлек Уставын һәм башка муниципаль хокукый актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэмүн итәргә;

2) вазыйфаи инструкция нигезендә вазыйфаи бурычларны үтәргә;

3) вазыйфаи бурычларын башкарганда, расасына, милләтенә, теленә, диненә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә, кеше һәм гражданның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

4) жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясендә билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазыйфаи инструкцияне, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә;

5) вазыйфаи бурычларны тиешенчә үтәү өчен кирәклө квалификация дәрәжәсен саклап калырга;

6) дәүләт һәм федераль законнар тарафыннан саклана торган башка серләрне

тәшкіл итүче белешмәләрне, шулай ук вазыйфаи бурычларны үтәу белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган белешмәләрне, шул исәптән гражданнарың шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яки аларның намусына һәм абуруна кагылышлы белешмәләрне таратырга;

7) дәүләт һәм муниципаль милекне, шул исәптән аңа вазыйфаи бурычларны үтәу өчен бирелгән мәлкәтне сакларга;

8) Россия Федерациясе законнарында каралган тәртиптә үзе һәм гайлә өгъзалары турында белешмәләрне тапшырырга;

9) авылның башкарма комитет житәкчесенә язма рәвештә Россия Федерациясе гражданлыгын яки чит ил гражданлыгы-Россия Федерациясе халықара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгы туктатылу турында хәбәр итәргә, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы, муниципаль хезмәткәргә бу турыда билгеле булган көнне, әмма Россия Федерациясе гражданлыгы яисә чит ил гражданлыгы туктатылган көннән алыш биш эш көненнән дә соңга калмыйча - Россия Федерациясе халықара шартнамәсендә катнашучы, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

9.1) башкарма комитет житәкчесенә язма рәвештә чит дәүләт гражданлыгы яки гражданның чит дәүләт территориясендә дайми яшәү хокуқын раслаучы башка документ алу турында хәбәр итәргә, бу хакта муниципаль хезмәткәргә билгеле булган көнне, әмма чит дәүләт гражданлыгы алышан, яки чит ил территориясендә гражданның дайми яшәү хокуқын раслаучы башка документ алган көннән биш эш көненнән дә соңга калмыйча;

10) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон, башка федераль законнар һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән чикләүләрне үтәргә, йөкләмәләрне үтәргә, тыюларны бозмаска;

11) коррупцион хокук бозулар қылуга тарту максатларында жирлек башкарма комитеты житәкчесенә, прокуратура органнарына яисә башка дәүләт органнарына мөрәжәгать итүнең барлық очраклары турында хәбәр итәргә;

12) мәнфәгатьләр конфликтyna китерегә мөмкин булган вазыйфаи бурычларны үтәгәндә шәхси қызықсынучанлык турында жирлек башкарма комитеты житәкчесенә язмача хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау буенча чараптар күрергә мөмкин;

5.6. Муниципаль хезмәткәр үзенә бирелгән хокуксыз йөкләмәне үтәргә хокуксыз. Тиешле житәкчедән муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган йөкләмәне алганды, муниципаль хезмәткәр, йөкләмә биргән житәкчегә, Россия Федерациясенең федераль законнары һәм башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары нигезләмәләре күрсәтелеп, әлеге йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган муниципаль хокукий актлар нигезләмәләрен күрсәтеп, әлеге йөкләмәнең хокуксызлыгын нигезләүне язма рәвештә тапшырырга тиеш. Әлеге йөкләмәнең житәкчесе тарафыннан язма рәвештә расланган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәудән баш тартырга тиеш. Законсыз йөкләмәне үтәгән очракта, муниципаль хезмәткәр һәм бу йөкләмәне биргән житәкче Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы.

5.7. Муниципаль хезмәткәр кыйммәтле көгазыләргә, акцияләргә (оешмаларның устав (туплау) капиталларында катнашу өлешләренә, пайларына ия булса, ул мәнфәгатьләр конфликтyn булдырмау максатларында үзенә караган кыйммәтле көгазыләрне, акцияләрге (оешмаларның устав (туплау) капиталларында катнашу өлешләрен, пайларын) Россия Федерациясе законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

6. Муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләр

6.1. Тубәндәге очракларда граждан муниципаль хезмәткә алыша алмый, ә муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәттә була алмый:

1) аны законлы көченә кергән суд карары белән хокуктан файдалануга сәләтsez яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип тану;

2) аны муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәүне законлы көченә кергән суд карапы буенча юкка чыгаручы жәзага хәкем итү;

3) дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкил иткән белешмәләргә рәхсәтне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту, әгәр граждан дәгъва кыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча яисә муниципаль хезмәткәр биләгән муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча вазыйфаи бурычларны үтәү мондый мәгълүматлардан файдалану белән бәйле булса;

4) муниципаль хезмәткә керүгә яисә аны узуга һәм медицина оешмасының бәяләмәсе белән расланган чире булу. Диспансерлаштыру узу тәртибе, мондый чирләр исемлеге һәм медицина учреждениесе бәяләмәсенең рәвеше Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә;

5) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынучанлык яисә әлеге вазыйфаи затка контрольлек итүгә бәйле булса, жирле администрацияне житәкләүче муниципаль берәмлек башлыгы белән (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, балалар, бертуғаннар, апа-сөнәлләр, шулай ук абыйлар, ата-аналар, балалар һәм ата-аналар), яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынучанлык яисә аларның берсе контроле белән бәйле булса;

6) муниципаль хезмәттә булырга хокуклы чит ил гражданының Россия Федерациясе гражданлыгын яисә - Россия Федерациясе халықара шартнамәсендә катнашучының гражданлыгын туктату;

7) чит ил гражданлыгы яисә, әгәр Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса, чит ил территориясендә гражданның даими яшәү хокукуны раслый торган башка документ булу;

8) муниципаль хезмәткә кергәндә ялган документлар яисә ялган белешмәләр бирү;

9) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартаңдагы 25-ФЗ номерлы Федераль законда, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган белешмәләрне тапшырмау яисә муниципаль хезмәткә кергәндә белә торып дөрес булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру;

9.1) әлеге Нигезләмәнен 24.8 статьясында каралган белешмәләрне тапшырмау;

10) аны чакыру буенча хәрби хезмәт узмаган дип тану, шуңа законлы нигезләргә ия булмыйча, чакырылыш комиссиясе бәяләмәсе нигезендә (контракт буенча хәрби хезмәт узган гражданнардан тыш) - күрсәтелгән бәяләмәгә шикаять бирү өчен билгеләнгән срок тәмамланган көннән алып 10 ел эчендә, Россия Федерациясе субъектының тиешле комиссиясенә, әгәр күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Россия Федерациясетиешле субъектының чакырылыш комиссиясе карапына карата гражданның күрсәтелгән бәяләмәгә шикаяте буенча судка шикаять бирелгән булса, - суд карапы законлы көченә кергән көннән алып 10 ел эчендә, ул күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Россия Федерациясе тиешле субъектының чакырылыш комиссиясе карапы чыгарылганда гражданның әлеге бәяләмәгә шикаяте буенча хокуку бозылмаган дип танылу.

6.1.1. Граждан авыл жирлегенең ревизия комиссиясе рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасына билгеләп куела алмый, ә муниципаль хезмәткәр тиешле жирлек территориясендә урнашкан жирлек башкарма комитеты житәкчесе, суд һәм хокук саклау органнары житәкчеләре (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, бертуғаннар, апа-сөнәлләр) белән ревизия комиссиясе рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасын башкара алмый.

6.2. Граждан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән ин чик яшкә - 65 яшь тулганнын соң муниципаль хезмәткә кабул ителә алмый.

6.3. Жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты житәкчесе булган муниципаль хезмәткәр, күрсәтелгән муниципаль хезмәткәр мәнфәгатьләр конфликтын тәшереп калдыру максатларында әлеге жирле

ұзидарә органының сайланулы профсоюз органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында алар тиешле вазыйфанды биләгән чорда муниципаль хезмәткәрләрнең мәнфәгатьләрен яклый алмый.

7. Муниципаль хезмәт белән бәйле тыюлар

7.1. Муниципаль хезмәт үтү белән бәйле рәвештә, муниципаль хезмәткәргә тыюла:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү;
  - а) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына яки Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфасына сайлану яисә билгеләү, шулай ук дәүләт хезмәте вазыйфасына билгеләп куелганда;
  - б) муниципаль вазыйфага сайлау яисә билгеләү;
  - в) һөнәр берлеге органында, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органында, һөнәр берлеге органында, түләүле сайлау вазыйфасына сайлау;
- 2) түбәндәге очраклардан тыш, коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга:
  - а) сәяси партия, һөнәр берлеге органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан түләүсез идарәдә катнашу, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыелышында (конференция) катнашу;
  - б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан, башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында катнашу, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 16.1 статьясында билгеләнгән тәртиптә алынган яллаучы вәкиле рәхсәт белән;
  - в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре советында, башка муниципаль берәмлекләрнең берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында жирлек советы мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү;
  - г) Жирлек муниципаль хокукый актлар нигезендә идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә урнашкан оешма, гамәлгә куючы (катнашучы) булып торучы (акционер) гражданнарның мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә күрсәтүне, оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләре турында жирлек исеменнән гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындағы өлешеләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә тапшыру;
  - д) федераль законнарда каралган башка очраклар;
- 2.1.) эшкуарлық эшчәнлеге белән шәхсән яисә ышанычлы затлар аша шөгыльләнергә;
- 3) муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында жирле үзидарә органында, әгәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса, ул муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән, аңа турыдан-туры буйсынган яисә аңа буйсынган өченче затлар эшләре буенча ышанычлы яисә вәкил булырга;
- 4) вазыйфаи хәлгә бәйле рәвештә яисә физик һәм юридик затлардан (буләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, хезмәт күрсәтүләр, күңел ачу, ял иту, транспорт чыгымнары һәм башка бүләкләүләр) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә алырга. Беркетмә чарапарына, хезмәт командировкаларына һәм башка рәсми чарапарга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәргә алынган бүләкләр муниципаль милек дип таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча жирле үзидарә органына, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә тапшырыла, моңа Россия Федерациясе

Граждан кодексында билгеләнгән очраклар көрми. Беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына яки башка рәсми чарага бәйле рәвештә үзе алган бүләкне тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясе норматив хокукий актлары белән билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;

5) физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән командировкаларга чыгарга, моңа жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе жирле үзидарә органнары, башка муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләре белән, шулай ук чит дәүләтләрнең дәүләт хакимијате органнары һәм жирле үзидарә органнары, халықара һәм чит ил коммерциягә карамаган оешмалары белән килешүләр буенча үзара нигездә башкарыла торган командировкаларга керми;

6) вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйле булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башка тәэммин итү чараларын, башка муниципаль мәлкәтне файдаланырга;

7) муниципаль хезмәт белән бәйле булмаган максатларда, федераль законнар нигезендә конфиденциаль характердагы мәгълүматларга кертелгән мәгълүматларны яисә вазыйфаи бурычларны үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мәгълүматын таратырга яисә кулланырга;

8) жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе һәм аларның житәкчеләре эшчәнлегенә карата, әгәр бу аның вазыйфаи бурычларына көрмәсә, гавами фикерләр, фикерләр һәм бәяләүләр, шул исәптән массакүләм мәгълүмат чараларында, җибәрергә;

9) бүләкләүнен Ҙирлек башлыгының язма рәхсәтеннән башка, чит дәүләтләрнең, халықара оешмаларның, шулай ук сәяси партияләрнең, башка ижтимагый берләшмәләрнең һәм дини берләшмәләрнең мактаулы һәм маҳсус исемнәрен (фәнни берләшмәләрдән тыш) кабул итәргә, әгәр аның вазыйфаи бурычларына күрсәтелгән оешмалар һәм берләшмәләр белән хезмәттәшлек керсә;

10) сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация алыш бару өчен вазыйфаи нигезләмәнең өстенлекләреннән файдалану;

11) сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгатьләрендә үз вазыйфаи хәленинән файдаланырга, шулай ук күрсәтелгән берләшмәләргә муниципаль хезмәткәр буларак гавами рәвештә мәнәсәбәт белдерергә;

12) жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр структурасын (һөнәри берлекләрдән, шулай ук ижтимагый үзидарәнең ветераннар һәм башка органнарыннан тыш) төзергә яисә күрсәтелгән структураларны төзергә ярдәм итәргә;

13) хезмәт бәхәсен җайга салу максатларында вазыйфаи бурычларны үтәүне туктатырга;

14) Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган чит ил оешмалары һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур булекчәләре составына керергә;

15) Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, бары тик чит дәүләтләр, халықара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән финансрана торган түләүле эшчәнлек башкарма комитеты житәкчесенең язма рәхсәтеннән башка шөгүльләнергә.

7.2. Муниципаль хезмәттән азат итеп генән соң граждан, вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә, конфиденциаль характердагы белешмәләрне яисә хезмәт мәгълүматын оешмалар яисә физик затлар мәнфәгатьләрендә фаш итәргә яисә кулланырга хокуклы түгел.

7.3. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән, Россия Федерациясе норматив хокукий актларында билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән граждан муниципаль хезмәттән азат итеп генән соң ике ел дәвамында өлеге оешмада хезмәт

шартнамәсе шартларында федераль законнарда каралған очракларда гражданлық-хокукый шартнамә шартларында әшне биләргө һәм (яисә) әлеге оешмада башкарырга хокуклы түгел, әгәрдә муниципаль (административ) идарәнен аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи (хезмәт) бурычларына көрсә, Россия Федерациясенең норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын җайга салу буенча тиешле комиссия ризалығыннан башка булганда.

8. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатьләр конфликтын җайга салу

8.1. Мәнфәгатьләр конфликтты дигәндә, вазыйфаны биләүче затның мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм җайга салу чараларын күрү бурычын күздә тоткан шәхси кызыксыны (турыдан-туры яисә читләтелгән) аның вазыйфаи (хезмәттәге) бурычларын тиешенчә, объектив һәм бертуктаусыз үтәвенә йогынты ясый яисә йогынты ясый ала торган вәзгыять аңлашыла.

8.2. Шәхси кызыксыну астында керемнәрне акча, башка мәлкәт рәвешендә, шул исәптән мәлкәти хокуклар, мәлкәти характеристагы хезмәт курсатуләр рәвешендә алу, башкарылган эшләр нәтижәләре яисә Нигезләмәнең 8.1 п.пунктында курсателгән зат тарафыннан яисә аның белән якын мәнәсәбәттә булган затлар (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, бертуганнар, сеңепләр) биләгән яисә оешмалар тарафыннан алу мөмкинлеге аңлашыла.

8.3. Муниципаль хезмәткәрдә мәнфәгатьләр каршылығына кiterә яки кiterә ала торган шәхси кызыксынучанлық барлыкка килү турында мәгълүм булган авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе, конфликтны җайга салу чорында, муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфасында хезмәт хакы сакланган хәлдә, муниципаль хезмәтнен биләгән вазыйфасыннан азат ителүенә кадәр, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки җайга салу буенча чаралар күрергә тиеш.

8.4. Муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан хезмәт тәртибенең гомуми принципларын үтәүне һәм жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында мәнфәгатьләр конфликтын җайга салуны тәэммин итү өчен Россия Федерациясе субъектының норматив хокукый актлары һәм муниципаль хокукый акт белән билгеләнгән тәртиптә муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтларын җайга салу буенча комиссияләр төзелергә мөмкин.

Комиссия жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенең даими хокукый акты нигезендә төзелә. Курсателгән акт белән комиссиянең санлы һәм шәхси составы, аның эш сроклары һәм тәртибе билгеләнә.

Комиссия составына яллаучы (эш бируч) һәм ул вәкаләт биргән муниципаль хезмәткәрләр вәкиле, шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйле мәсьәләләр буенча бәйсез эксперт-белгечләр сыйфатында персональ белешмәләр курсатмичә чакырыла торган фәнни, мәгариф һәм (яисә) башка оешмалар вәкиле керә. Бәйсез экспертлар саны комиссия өгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән берен тәшкил итәргә тиеш.

Комиссия составы Комиссия кабул иткән карагларга йогынты ясый алышлык мәнфәгатьләр конфликтлары барлыкка килү мөмкинлеген юкка чыгарырлык итеп формалаштырыла.

8.5 Мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яисә җайга салу мәнфәгатьләр конфликтты ягы булып торучы муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи яисә хезмәт урыны үзгәрүдә билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи (хезмәт) бурычларын үтәудән читләштерелгәнчә һәм аның мәнфәгатьләр конфликтты килеп чыгуга сәбәп булган файдадан баш тартуында торырга мөмкин.

8.6 Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат тарафыннан кыйммәтле көгазыләр (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындағы катнашу өлешләре, пайлары) ия булу мәнфәгатьләр конфликттына кiterә яисә кiterергә мөмкин булган очракта, курсателгән зат үзенә караган кыйммәтле көгазыләрне (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындағы өлеш, пайлар) Россия Федерациясе гражданлык

законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш..

8.7 Мәнфәгатьләр конфликты яғы булган муниципаль хезмәткәргә мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу чарапары муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

8.8 Үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтyna китерә торган яисә китерегә мөмкин булган шәхси қызықсыны барлыкка килү турында билгеле булган яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәргә мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу чарапары муниципаль хезмәттән азат ителүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

8.9. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә таләпләр

1. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә бурычлы:

1) вазыйфаи бурычларны намус белән, югары һөнәри дәрәҗәдә башкарырга;

2) барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, берсүзсез мөнәсәбәт тәэмим итәргә, нинди дә булса ижтимагый яисә дини берләшмәләргә, һөнәри яисә социаль тәркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, тәркемнәргә, оешмаларга һәм гражданнарга карата ялгышлык эшләмәскә;

3) вазыйфаи бурычларны намус белән үтәүгә тоткарлык ясый торган нинди дә булса шәхси, мөлкәти (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйле гамәлләр кылмаска;

4) сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар Каарларының үз һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мөмкинлеген юкка чыгара торган нейтральлекне сакларга.;

5) гражданнар белән эшләүдә корректлылык күрсәтергә;

6) Россия Федерациясе халыкларының әхлакый гореф-гадәтләренә һәм гореф-гадәтләренә хәрмәт күрсәтергә;;

7) төрле этник һәм социаль тәркемнәрнен, шулай ук конфессияләрнен мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;

8) милләтара һәм конфессиональвара татулыкка ярдәм итәргә;

9) муниципаль орган аbruена яисә аbruена зыян китерегә сәләтле низаглы хәлләргә юл куймаска.

2. Житәкче булган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләрне сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәжбүр итү очракларына юл куймаска тиеш.

9. Муниципаль хезмәткә керү, аны үтү һәм туктату тәртибе

9.1. Муниципаль хезмәткә Россия Федерациясе дәүләт телен белүче 18 яшькә житкән һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен Татарстан Республикасы Кодексы нигезендә билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында күрсәтелгән шартлар булмаганда, муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган гражданнар муниципаль хезмәткә керергә хокуклы.

9.2. Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны үткәндә женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, инануларына, ижтимагый берләшмәләргә Каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйле рәвештә нинди дә булса турыдан-туры яисә читләтеп чикләүләр яисә өстенлекләр билгеләү рәхсәт ителми.

9.3. Граждан муниципаль хезмәткә кергәндә тәкъдим итә:

1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү турындагы үтенеч белән гариза;

2) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хакимият

органы тарафыннан билгеләнгән форма буенча үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкета;

3) паспорт;

4) хәzmәт кенәгесен һәм (яки) хәzmәт эшчәnlеге турында законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән белешмәләр, хәzmәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш;

5) Белем турында документ;

6) индивидуаль (персонификацияләнгән) исәпкә алу системасында теркәлүне раслаучы документ, хәzmәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш;

7) Физик затны Россия Федерациясе территориясендә яшәү урыны буенча салым органында исәпкә кую турында таныклык;

8) хәrbи исәпкә алу документлары - запаста торучы гражданнар һәм хәrbи хәzmәткә чакырылырга тиешле затлар өчен;

9) муниципаль хәzmәткә керүгә комачаулаучы авыру булмавы турында медицина оешмасы бәяләмәсе;

10) муниципаль хәzmәткә кергән ел өчен Керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр;

10.1) әлеге Нигезләмәнен 24.8 пунктында каралган белешмәләр;

11) федераль законнарда, Россия Федерациясе Президенты указларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте карапларында каралган башка документлар.

9.4. Муниципаль хәzmәткә кергәндә бирелгән белешмәләр законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелергә мөмкин.

9.5. Тикшерү барышында гражданның муниципаль хәzmәткә керүенә комачаулаучы шартлар ачыкланган очракта, курсәтелгән граждан муниципаль хәzmәткә керүдән баш тартуның сәбәпләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.

9.6. «Россия Федерациясендә муниципаль хәzmәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, хәzmәт шартнамәсе шартларында муниципаль хәzmәт вазыйфасына гражданы муниципаль хәzmәт вазыйфасына билгеләү нәтижәсендә муниципаль хәzmәткә керү гамәлгә ашырыла.

9.7. Гражданның муниципаль хәzmәткә килүе муниципаль хәzmәт вазыйфасына билгеләнү турында Жирлек башкарма комитеты житәкчесе курсәтмәсе белән рәсмиләштерелә.

9.8 Муниципаль хәzmәткә кергәндә хәzmәт шартнамәсенең яклары булып Жирлек башкарма комитеты житәкчесе һәм муниципаль хәzmәткәр тора.

9.9. Муниципаль хәzmәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хәzmәткәргә билгеләнгән рәвештәге хәzmәт таныклыгы бирелә. Муниципаль хәzmәткәрнең хәzmәт таныклыгын бирү тәртибе һәм рәвеше Жирлек башлыгының хокукый акты белән раслана.

9.10. Муниципаль хәzmәткәрнең персональ курсәткечләре, аның һөнәри хәzmәт эшчәnlеге һәм муниципаль хәzmәтнең стажы (гомуми дәвамлылыгы турында белешмәләр катый хисап документы булган муниципаль хәzmәткәрнең шәхси эшенә кертелә. Муниципаль хәzmәткәргә шәхси эш ачыла, аңа муниципаль хәzmәткә керү, аны узу һәм муниципаль хәzmәттән азат итү белән бәйле документлар күшүп бирелә.

Муниципаль хәzmәткәрнең шәхси эше жирлек башкарма комитетының кадрлар хәzmәтә тарафыннан алып барыла һәм муниципаль хәzmәткәрне муниципаль хәzmәтнең яңа урынына күчергәндә курсәтелгән муниципаль хәzmәт урыны буенча тапшырыла. Бер муниципаль хәzmәткәрнең берничә шәхси эшен алып бару рәхсәт ителми.

9.11. Муниципаль хәzmәткәрнең шәхси эше 10 ел дәвамында саклана. Муниципаль хәzmәткәрне муниципаль хәzmәттән чыгарганда аның шәхси эше муниципаль хәzmәтнең соңғы урыны буенча жирлек башкарма комитеты архивында саклана.

9.12. Жирлекнен башкарма комитетын бетергәндә муниципаль хәzmәткәрнең шәхси эше жирле үзидарә органына саклауга тапшырыла, аңа жирлекнен

ликвидацияләнгән башкарма комитеты функцияләре яки аның варисына тапшырыла.

9.13. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару дәүләт граждан хезмәткәренең шәхси эшен алып бару өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

9.14. Хезмәт законнары нигезендә хезмәт шартнамәсен туктатуның гомуми нигезләре булып тора:

1) яклар килешүе;

2) хезмәт шартнамәсе срокы чыгу, хезмәт мөнәсәбәтләре чынлыкта дәвам иткән һәм якларның берсе дә аларны туктатуны таләп итмәгән очраклардан тыш;

3) хезмәткәр инициативасы буенча хезмәт килешүен өзү;

4) эш бирүче инициативасы буенча хезмәт килешүен өзү;

5) хезмәткәргә аның үтенече буенча яки аның ризалығы белән эшкә башка эш бирүчегә яки сайлау эшенә (вазыйфасына)күчү;

6) оешманың милекчесен алыштыруга, оешманың ведомство буйсынуы үзгәрүгә яки аны үзгәртеп коруга бәйле эшне дәвам итүдән баш тарту.;

7) хезмәткәрнең хезмәт шартнамәсенең билгеле бер шартлары үзгәрүгә бәйле рәвештә эшне дәвам итүдән баш тарту;

8) хезмәткәрнең үзенә федераль законнарда һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә бирелгән медицина бәяләмәсе нигезендә кирәклө башка эшкә күчерүдән баш тартуы йә эш бирүченең тиешле эш булмавы.;

9) баш тарту хезмәткәре нче эшкә күчерү башка жиргә белән бергә эш бирүче;

10) якларның ихтыярына бәйле булмаган хәлләр;

11) Хезмәт Кодексында яки башка федераль законда билгеләнгән хезмәт шартнамәсе төзү кагыйдәләрен бозу, әгәр бу бозу эшне дәвам итү мөмкинлеген төшереп калдыrsa.

Хезмәт килешүе башка федераль законнарда каралган башка нигезләр буенча да туктатылырга мөмкин. «Коррупциягә каршы көрәш турында» Федераль законның 9 статьясындагы З өлеше нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи бурычларын үтәмәү Поселения башкарма комитеты житәкчесенә, прокуратура органнарына яисә башка дәүләт органнарына аны коррупциячел хокук бозуларны қылуға этәру максатларында нинди дә булса затларның мөрәжәгать итүенең барлык очраклары турында хәбәр итү вазифаи бурычларын үтәмәү аны муниципаль хезмәттән азат итүгә яки аны Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплылыкның башка төрләренә жәлеп итүгә кiterə торган хокук бозу булып тора.

9.15. Югарыда күрсәтелгән нигезләрдән тыш, муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе дә авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе инициативасы буенча өзелергә мөмкин:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән инчик яшькә ирешү;;

2) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13, 14, 14.1 һәм 15 статьяларында билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәү;;

3) административ жәза куллану.

9.16. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән инчик яшькә житкән муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын озайту рәхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын бер тапкыр озайту бер елдан да артык рәхсәт ителми.

9.17. Муниципаль хезмәткәр вазыйфасыннан азат итү муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат итү муниципаль хезмәткәр хезмәт итә торган авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе белән рәсмиләштерелә.

9.18. Муниципаль хезмәткәргә ышаныч югалуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендәге түләтүне куллану турында белешмәләр «коррупциягә каршы тору турында» Федераль законның 15 статьясында каралган ышаныч югалу сәбәпле, муниципаль хезмәткәр Муниципаль хезмәт узган жирле үзидарә органы тарафыннан эштән азат итегендә затлар реестрына кертелә.

10. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү

10.1. Аттестация муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфасына туры килүү килмәвендә билгеләү максатларында, аның һөнәри эшчәнлеге нигезендә үткәрелә.

10.2. Аттестация муниципаль хезмәтнен кадрлар составын формалаштыруга, муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри дәрәжәсен күтәрүгә, жирле үзидарә органнарында, муниципаль берәмлекнен сайлау комиссиясендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын қыскартканда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә ёстенлекле хокукны билгеләүгә бәйле мәсьәләләрне хәл итүгә, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт өчен түләү шартларын үзгәртүгә бәйле мәсьәләләрне хәл итүгә юнәлдерелгән.

10.3. Муниципаль хезмәткәрләр аттестацияләнергә тиеш түгел:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын бер елдан кимрәк башкаручы;
- 2) 60 яшькә житкәннәр;
- 3) йөклө хатын-кызылар;

4) йөклелек һәм бала табу буенча отпусткта яисә бала карау буенча отпусткта булган өч яше тулганчы. Курсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне ялдан чыкканнын соң бер елдан да иртәрәк аттестацияләү мөмкин;

5) ашыгыч хезмәт килешүе (контракт) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар.

10.4. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер тапкыр үткәрелә.

10.5. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү үткәрү өчен Эшкә алучы (эш бирүче) вәкиле каары буенча жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнен сайлау комиссиясенең хокукый акты чыгарыла, анда нигезләмәләр бар:

- 1) аттестация комиссиясен формалаштыру турында;
- 2) аттестация үткәрү графигын раслау турында;
- 3) аттестация комиссиясе эше өчен кирәклө документларны әзерләү турында.

10.6. Аттестация комиссиясе жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнен сайлау комиссиясенең хокукый акты белән төзелә. Курсәтелгән акт белән аттестация комиссиясе составы, аның эш вакыты һәм тәртибе билгеләнә.

Аттестация комиссиясе составына яллаучы (эш бирүче) вәкиле яки аларга вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр (шул исәптән аттестацияләнергә тиешле бүлекчәләрдән, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче, муниципаль хезмәт һәм кадрлар, юридик (хокукый) бүлекчәләрдән, ә андый бүлекчәләр булмаган очракта, муниципаль хезмәт һәм кадрлар мәсьәләләре бүлекчәләреннән, эшкә алучы (эш бирүче) вәкилләре һәм аларга вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр кертелә - муниципаль хезмәткәр аттестацияләнергә тиешле жирле үзидарә органы эшчәнлеген кадрлар һәм юридик (хокукый) озата бару өчен жаваплы муниципаль хезмәткәрләр, шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйле мәсьәләләр буенча шәхси белешмәләр курсәтмичә чакырыла торган фәнни, белем бирү һәм (яки) башка оешмалар вәкилләре кертелә. Бәйсез эксперплар саны аттестация комиссиясе әгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән бер өлешен тәшкىл итәргә тиеш.

Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләргә аттестация уздыру өчен аттестация комиссиясе составы, дәүләт серен тәшкىл итүче белешмәләрне куллануга бәйле рәвештә, дәүләт сере турында Россия Федерациясе законнары нигезләмәләрен исәпкә алыш төзелә.

Аттестация комиссиясе составы аттестация комиссиясе тарафыннан кабул ителгән каарларга йогынты ясый алырлык мәнфәгатьләр каршылыклары барлыкка килү мәмкинлөгө тәшереп калдырылсын өчен төзелә.

Жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфаи вазыйфалары үзенчәлекләренә карап, берничә аттестация комиссиясе төзелергә мөмкин.

10.7. Аттестация комиссиясе рәисе, рәис урынбасары, сәркатип һәм комиссия әгъзаларыннан тора. Аттестация комиссиясенең барлык әгъзалары да каарлар кабул иткәндә тигез хокукларга ия.

10.8. Аттестацияне үткәрү графигы ел саен яллаучы вәкиле (эш бирүче)

тарафыннан раслана һәм аттестацияләнә торган һәр муниципаль хезмәткәрнең аттестация башланганчы бер айдан да ким булмаган вакыт аралығында житкерелә.

10.9. Аттестация үткәру графигында курсәтелә:

- 1) аттестация үткәрелә торган жирле үзидарә органы, бүлекчә исеме;
- 2) аттестацияләнергә тиешле муниципаль хезмәткәрләр исемлеге;
- 3) аттестацияне үткәру датасы, вакыты һәм урыны;

4) аттестация комиссиясенә тиешле жирле үзидарә органнарының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратының тиешле бүлекчәләре житәкчеләре курсәтмәләре белән кирәклө документларны тапшыру датасы.

10.10. Аттестация башланганчы ике атнадан да соңга калмыйча аттестация комиссиясенә аттестация чорында муниципаль хезмәткәрләргә аттестацияләнергә тиешле вазыйфаи бурычларның үтәлеше турында аның турыдан-туры житәкчесе тарафыннан имзаланган һәм югарыдагы житәкчө тарафыннан расланган бәяләмә тапшырыла.

10.11. 10.10 пункттында каралган җавапларда муниципаль хезмәткәр турында тубәндәгә белешмәләр булырга тиеш:

- 1) фамилиясе, исеме, атасының исеме;
- 2) аттестация уздыру вакытына муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче һәм әлеге вазыйфага билгеләнү датасы;
- 3) муниципаль хезмәткәр хәл итүдә (эшкәртүдә) катнашкан төп мәсьәләләр (документлар) исемлеге;
- 4) муниципаль хезмәткәрнең һәнәри, шәхси сыйфатларын һәм һәнәри эшчәnlеге нәтижәләрен мотивлаштырылган бәяләү.

10.12. Аттестация чорында муниципаль хезмәткәрләргә аттестацияләнергә тиешле вазыйфаи бурычларны үтәу турындагы бәяләмәгә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан башкарылган йөкләмәләр һәм курсәтелгән чор өчен аларга әзерләнгән документлар проектлары турында белешмәләр теркәлә, алар муниципаль хезмәткәрнең һәнәри эшчәnlеге турында еллык хисапларда торалар.

Һәр аттестация узган саен аттестация комиссиясенә муниципаль хезмәткәрнең аттестация кәгазе, алдагы аттестация курсәткечләре белән тапшырыла.

.10.13. Муниципаль хезмәт һәм жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе кадрлары мәсьәләләре буенча бүлек аттестация башланганчы биш эш көненнән дә ким булмаган вакыт эчендә һәр аттестацияләнүче муниципаль хезмәткәрне аттестация чорында үзләренең вазыйфаи бурычларын үтәу турында тәкъдим ителгән бәяләмә белән таныштырырга тиеш.Шул ук вакытта аттестацияләнүче муниципаль хезмәткәр аттестация комиссиясенә курсәтелгән чорда үзенең һәнәри эшчәnlеге турында ёстәмә белешмәләр, шулай ук тәкъдим ителгән чакыртып алу яисә турыдан-туры житәкчене чакыртып алу өчен үзенең ризалыгы турында гариза яки аңлатма языу тапшырырга хокуклы.

10.14. Аттестация аттестация комиссиясе утырышына аттестацияләнүче муниципаль хезмәткәрне чакыру белән үткәрелә. Муниципаль хезмәткәр әлеге комиссия утырышына житди сәбәпсез яисә аттестациядән баш тарткан очракта, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт турындагы законнар нигезендә дисциплинар җаваплылыкка тартыла, ә аттестация соңрак вакытка күчерелә.

Аттестация комиссиясе тапшырылган документларны карый, аттестацияләнүче муниципаль хезмәткәрнең хәбәрләрен тыңлый, ә кирәк була калса - аның муниципаль хезмәткәрнең һәнәри хезмәт эшчәnlеге турында турыдан-туры житәкчесенекен. Аттестация объектив үткәру максатларында аттестация аттестация үткәру өчен аттестация комиссиясе аттестация чорында үзенең һәнәри эшчәnlеге турында аттестация комиссиясе тарафыннан бирелгән ёстәмә белешмәләрне караганнан соң комиссиянең тубәндәгә утырышына аттестация күчерергә хокуклы.

10.15.Муниципаль хезмәткәрнең һәнәри һәм шәхси сыйфатлары турында аның һәнәри эшчәnlегенә карата фикер алышу объектив һәм яхши мәгаләмәдә булырга тиеш.

Муниципаль хезмәткәрнең һәнәри эшчәnlеге аның биләгән муниципаль хезмәт

вазыйфасы буенча квалификация таләпләренә туры килүен билгеләү, аның тиешле бүлекчә (җирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты) алдына күелган бурычларны хәл итүдә катнашуы, ул башкарған эшнең катлаулышы, аның нәтижәлелеге һәм нәтижәлелеге нигезендә бәяләнә.

Шул ук вакытта муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфа инструкцияне үтәү нәтижәләре, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри белемнәре һәм эш тәҗрибәсе, муниципаль хезмәткәрләргә чикләуләрне үтәү, тыюлар булмау, муниципаль хезмәт турындагы законнарда билгеләнгән йөкләмәләрне үтәү, ә башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-күрсәтмә вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәрне аттестацияләгәндә шулай ук оештыру сәләте исәпкә алынырга тиеш.

10.16. Әгәр аттестация комиссиясе утырышында әгъзаларының кимендә өчтән икесе катнашса, ул тулы хокуклы дип санала.

10.17. Аттестация комиссиясе карапы аттестация комиссиясе утырышында катнашучы муниципаль хезмәткәр һәм аның турыдан-туры житәкчесе булмаганда ачык тавыш бирү юлы белән аттестация комиссиясе әгъзаларының күпчелек тавышы кабул ителә. Тавышлар тигез булганда муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәтнең тиешле биләгән вазыйфасы дип таныла.

аттестация комиссиясе әгъзасы булган муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү чорына аның шуши комиссиядәге әгъзалыгы туктатып торыла.

10.18. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе тарафыннан тубәндәге карапларның берсе кабул ителә:

- 1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә;
- 2) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә һәм билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп тору өчен кадрлар резервына вазыйфа үсеш тәртибендә көртүгә тәкъдим ителә;
- 3) квалификация күтәрү шарты белән муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә;
- 4) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килми.

10.19. Аттестация нәтижәләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш бирүгә йомгак ясаганнан соң хәбәр ителә.

Аттестация нәтижәләре 1 нче күшүмтә нигезендә форма буенча төзелгән муниципаль хезмәткәрнең аттестация кәгазенә көртелә.

Аттестация кәгазенә утырышта катнашкан рәис, рәис урынбасары, сәркатип һәм аттестация комиссиясе әгъзалары кул куя.

Муниципаль хезмәткәр расписка буенча аттестация кәгазе белән таныша.

Аттестацияне узган муниципаль хезмәткәрнең аттестация кәгазе һәм аттестация чорында аларның вазыйфа бурычларын үтәү турындагы бәяләмәсе муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшендә саклана.

Аттестация комиссиясе секретаре комиссия утырышы беркетмәсен алып бара, анда аның карапын һәм тавыш бирү нәтижәләрен терки. Аттестация комиссиясе утырышы беркетмәсенә утырышта катнашкан рәис, рәис урынбасары, сәркатип һәм аттестация комиссиясе әгъзалары кул куя.

10.20. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү материаллары яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) аны үткәргәннән соң биш эш көненнән дә соңга қалмычча тапшырыла.

10.21. Аттестация уздырганнан соң бер ай эчендә аның нәтижәләре буенча җирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенең хокукый акты чыгарыла яисә эшкә алучы (эш бирүче) вәкиленең муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәткәргә килүе турында карапы кабул ителә:

- 1) вазыйфа үсеш тәртибендә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән тәртиптә кадрлар резервына көртөлөр гә тиеш;
- 2) өстәмә һөнәри белем алуга җибәрелә;
- 3) муниципаль хезмәт вазыйфасында тубәнә.

10.22. Муниципаль хезмәткәрнең квалификациясен күтәрүдән яисә муниципаль

хезмәтнең башка вазыйфасына күчерүдән баш тарткан очракта, жирлек башкарма комитеты житәкчесе муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт турындагы законнар нигезендә муниципаль хезмәттән азат итәргә һәм аны муниципаль хезмәттән азат итәргә хокуклы.

Аттестация узганнын соң бер ай узгач, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчерү йә аны муниципаль хезмәттән азат итү рәхсәт ителми. Муниципаль хезмәткәрнең авыру һәм ел саен түләнә торган отпуск вакыты билгеләнгән вакытка исәпләнми.

10.23. Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижәләренә Россия Федерациясе законнары нигезендә шикаять бирергә хокуклы.

11. Муниципаль хезмәт вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурс

11.1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә хезмәт килешүе төзегәнче конкурс булырга мөмкин.

11.2. Конкурс үткәрелми:

а) билгеләнгән вакытка муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләгәндә;

б) ашыгыч хезмәт килешүе төзегәндә;

в) муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең бүтән вазыйфасына билгеләп куюда, аның биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурыйчларын үтәүнен медицина бәяләмәсе нигезендә мөмкин булмаганда, ул биләгән вазыйфаны кыскарту, жирле үзидарә органын үзгәртеп кору, бетерү яисә аның структурасы үзгәргәндә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең бүтән вазыйфасына билгеләгәндә яисә аның структурасы үзгәргәндә;

г) конкурс нигезендә формалаштырылған кадрлар резервында торучы муниципаль хезмәткәр (граждан) вазыйфасына билгеләп кую турында;

д) муниципаль хезмәт вазыйфаларының кече төркеменә караган муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп кую турында;

е) муниципаль хезмәтнең аерым вазыйфаларына билгеләнгәндә, алар буенча вазыйфаи бурыйчларны үтәү дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләрне куллануга бәйле.

11.3. Муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурс (алга таба - конкурс) гражданнарның муниципаль хезмәткә тигез үтеп керү хокуқын, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең конкурс нигезендә вазыйфаи үсеш хокуқын тәэммин итә.

11.4. Конкурс авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе карары буенча муниципаль хезмәт вазыйфасы (муниципаль хезмәткә билгеләнмәгән) булганда иғълан ителә.

11.5. Конкурс муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп торуга кандидатларның һәнәри дәрәҗәсен, аларның муниципаль хезмәт вазыйфасына квалификация таләпләренә туры килүен бәяләүдән гыйбарәт.

11.6. Конкурста катнашу хокуқына 18 яшкә житкән, Россия Федерациясе дәүләт телен белүче һәм муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган Россия Федерациясе гражданнары ия.

Муниципаль хезмәткәр конкурсын уздыру чорында аның нинди вазыйфа биләвенә қарамастан, конкурста гомуми нигезләрдә катнашырга хокуклы.

11.7. Конкурсны уздыру һәм конкурста катнашу өчен документларны кабул итү турындагы хәбәр, шулай ук муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт килешүе проекты конкурс үткәру көненә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча массакүләм мәгълүмат ҹараларында бастырып чыгарыла.

11.8. Конкурста катнашу өчен документлар кабул итү турындагы хәбәрдә конкурсаны уздыру датасы, вакыты һәм урыны, муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы исеме; шуши вазыйфаны биләүгә дәгъва қылучыга куела торган таләпләр; документларны кабул итү урыны һәм вакыты; әлеге Нигезләмәнең 11.9 пункты нигезендә тапшырылырга тиешле документлар исемлеге; күрсәтелгән документлар кабул ителә торган срок, шулай ук конкурс турында тұлы мәгълүмат

чыганагы (телефон, факс) турында белешмәләр курсәтелә.

11.9. Конкурста катнашырга теләк белдергән Россия Федерациясе гражданы конкурс комиссиясенә түбәндәгеләрне тапшыра:

а) конкурс комиссиясе рәисе исеменә шәхси гариза;

б) Россия Федерациисе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы билгеләгән форма буенча үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкетаны;

в) паспорт яисә аны алыштыручи документ күчермәсен (тиешле документ конкурска килгәч шәхсән курсателә);

г) кирәклө һөнәри белем бируге, эш һәм квалификация стажын раслый торган документлар:

- хезмәт кенәгәсөн һәм (яисә) хезмәт әшчәнлеге түрүнда законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән белешмәләрне, хезмәт шартнамәсе

(контракт) беренче тапкыр төзелгөн очраклардан тыш;
- һөнәри белем турында документларның күчермәләре, шулай ук гражданның өстәмә һөнәри белем турында, гыйльми дәрәжә бирү турында, гыйльми исем бирү турында, эш (хезмәт) урыны буенча нотариаль яисә кадрлар хезмәтләре тарафыннан ташыланған документларың күчермәләре;

д) гражданың муниципаль хезмәткә керүгә яисә аны узуга Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан дәүләт граждан хезмәткәрләре өчен билгеләнгән рәвештә мондый авырулар исемлегендә каралган авыры булмау турында медицина учреждениесе бәяләмәс:

е) гамэлдэгээ законнаарда каалган башка документлар.

11.10. Вакантлы вазыйфанды биләүгә конкурста катнашучы телесе кайсы вакытта уз гаризасын кире алырга хокуклы.

11.11. Тәкъдим ителгән документларны кабул итү һәм тикшерү конкурс комиссиясе секретаре тарафыннан гамәлгә ашырыла.

11.12. Граждан (муниципаль хезмәткәр) конкурста катнашуга муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына квалификация таләпләренә туры килмәве белән бәйле рәвештә, шулай ук муниципаль хезмәткә керү һәм аны узу өчен муниципаль хезмәт турындагы законнарда билгеләнгән чикләүләргә бәйле рәвештә рәхсәт ителми.

11.13. Өлөгө Нигезләмәнең 11.9 пунктында күрсәтелгән документлар массакүләм мәгълүмат чарапарында аларны кабул итү түрүнде хәбәр басылып чыккан көннән соң 20 көн эчендә конкурс комиссиясенә тапшырыла.

Документларны вакытында тапшырмау һәм (яисә) аларны житди сәбәпләрсез тулы күләмдә тапшырмау гражданга аларны кабул итүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

Документларны вакытында тапшырмаганда, аларны конкурс комиссиясе рәисе каары белән житди сәбәп аркасында тулысынча тапшырмаганда, аларны кабул итү сроклары кучерелргә мөмкин.

11.14. Конкурста катнашуга кертелмәгән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә дәгъва қылучы әлеге карага Россия Федерациясе законнары нигезендә шикаять белдерергә хокуклы.

11.15. Конкурс комиссиясе рәисе конкурсның киләсе этапына 20 көннән дә соңға калмыйча аны конкурста катнашуга көртөлгөн гражданнарга (муниципаль хезмәткәрләргә) үткәрү көне, урыны һәм вакыты турындағы хәбәрләрне (алға таба - кандидаттар) жибара.

Конкурс уздырганда кандидатларга Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә хокуклар тигезлеге гарантияләнә.

11.16. Муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурс үткәрү өчен жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе белән конкурс комиссиясе төзелә. Конкурс комиссиясе вәкаләтләре аттестация комиссиясенә йәкләнергә мөмкин. Конкурс комиссиясе составы, аның эш вакыты һәм тәртибе, шулай ук

конкурсны уздыру методикасы муниципаль хокукый акт белән билгеләнә.

11.17. Конкурс комиссиясе рәисе, рәис урынбасары, секретаре, комиссия әгъзалары составында төzelә hәм 9 кешедән тора.

Конкурс комиссиясе рәисе конкурс комиссиясе эшчәнлегенә житәкчелек итә hәм аның эшен оештыра.

Конкурс комиссиясе секретаре конкурс комиссиясе утырышларына материаллар әзерләүне тәэмин итә, утырышны чакыру турында конкурс комиссиясе әгъзаларына хәбәр итә, комиссия әгъзаларына көн тәртибе турында хәбәр итә, гаризаларны, документларны кабул итә hәм терки, конкурс комиссиясе каарлары проектларын әзерли, кандидатларга конкурс үткәрү нәтижәләре турында хәбәр итүне тәэмин итә, конкурс комиссиясе рәисе күшүү буенча башка функцияләр башкара.

Конкурс комиссиясенең чагыштырма составы биш кешедән дә ким була алмый. Конкурс комиссиясенең чагыштырма составы биш кешедән дә ким була алмый. Конкурс комиссиясе эшенә бәйсез эксперктлар жәлеп итегергә мөмкин. Кандидатларның hәнәри сыйфатлары эксперктлары тарафыннан бәяләү конкурс нәтижәләре турында каар чыгарганда муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә исәпкә алына.

11.18. Конкурс уздырганда конкурс комиссиясе кандидатларны алар тапшырган мәгариф, муниципаль, граждан яисә башка дәүләт хезмәте узу, башка хезмәт эшчәнлеген башкару турындагы документлар нигезендә бәяли.

Кандидатларның hәнәри hәм шәхси сыйфатларын бәяләгендә конкурс комиссиясе муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына hәм бу вазифа буенча вазифа инструкциясенең башка нигезләмәләренә тиешле квалификация таләпләреннән чыгып эш итә.

Конкурс документлар конкурсы формасында үткәрелергә мөмкин.

Конкурс комиссиясе конкурста катнашучыларны белем алу, муниципаль хезмәт узу hәм башка хезмәт эшчәнлеге турында документлар нигезендә, шулай ук рекомендацияләр нигезендә бәяли.

11.19. Конкурс комиссиясе утырыши кимендә өч кандидат булганда үткәрелә.

Конкурс комиссиясе утырыши, составның яртысыннан да ким булмаган өлеше булса, хокуклы дип санала. Конкурс комиссиясе каарлары утырышта катнашучы әгъзаларының ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә.

Тавышлар тигез булганда конкурс комиссиясе рәисе тавышы хәлиткеч булып тора.

11.20. Конкурс комиссиясе каары кандидатның булмавында кабул ителә hәм аны муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына билгеләү яисә бу вазыйфага билгеләүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

11.21. Конкурс комиссиясенең тавыш бирү нәтижәләре утырышта катнашкан рәис, рәис урынбасары, сәркатип hәм комиссия әгъзалары тарафыннан имзаланган каар белән рәсмиләштерелә.

11.22. Конкурс нәтижәләре буенча авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенең муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына конкурста жинүчене билгеләү турында боерыгы чыгарыла hәм конкурста жинүче белән хезмәт килешүе төzelә.

11.23. Конкурста катнашкан кандидатларга конкурс нәтижәләре турында язма рәвештә аның тәмамланганнан соң бер ай эчендә хәбәр ителә.

11.24. Конкурста катнашуга кертелмәгән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә дәгъва итүчеләрнең hәм конкурста катнашкан кандидатларның документлары аларга конкурс тәмамланганнан соң өч ел эчендә язма гариза буенча кире кайтарылырга мөмкин. Элеге вакыт чыкканчы документлар архивта саклана.

11.25. Конкурста катнашу (конкурс үткәрү урынына бару hәм кире кайту, торак урыны наемга алу, Яшәү, элемтә чарагары хезмәтеннән файдалану h.б.) белән бәйле чыгымнар кандидатлар тарафыннан үз акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

11.26. Кандидат конкурс комиссиясе каарына Россия Федерациясе законнары

нигезендә шикаяты бирергә хокуклы.

12. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфа инструкциясе

12.1. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеге жирлек башкарма комитеты эш бирүчесе яисә вәкаләтле муниципаль хокукый акт белән башка вазыйфаи зат тарафыннан раслана торган вазыйфа инструкциясе нигезендә гамәлгә ашырыла.

12.2. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясенә түбәндәгеләр керә:

1) вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәклө һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше, белем һәм күнекмәләр буенча эш стажына, шулай ук белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата - яллаучы (эш бирүче) вәкиленең муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасын биләү өчен белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә квалификация таләпләренә туры килү таләп ителеү турында каары булганда;

2) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәмәгән (тиешенчә үтәмәгән) өчен анда биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасының бурычлары һәм функциональ үзенчәлекләре белән билгеләнүче акт нигезендә вазыйфаи бурычлары, хокуклары һәм жаваплылығы;

3) муниципаль хезмәткәрнең билгеле бер каарларны мөстәкыйль кабул итәргә хокуклы яисә бурычлы мәсъәләләр исемлеге;

4) муниципаль хезмәткәрнең норматив хокукый актлар проектларын һәм (яисә) идарә итү һәм башка каарлар проектларын әзерләгәндә катнашырга хокуклы яисә бурычлы мәсъәләләр исемлеге;

5) муниципаль хезмәтнең биләгән муниципаль вазыйфасы буенча каарлар проектларын әзерләү, карау, килемштерү һәм кабул итү вакытлары һәм процедурапары;

6) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын шул ук башкарма комитетта муниципаль хезмәткәрләр, башка жирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре, гражданнар һәм оешмалар белән үтәүгә бәйле рәвештә хезмәт хезмәттәшлеге процедурасы.

12.3. Вазыйфаи инструкция нигезләмәләре муниципаль хезмәтнең вакантлы муниципаль вазыйфасын биләүгә, аттестацияләүгә, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеген планлаштыруга конкурс уздырганда исәпкә алына.

12.4. Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи инструкцияне үтәү нәтиҗәләре кадрлар резервына керткәндә, муниципаль хезмәткәрне аттестацияләгәндә һәм бүләкләү уздырганда һөнәри хезмәт эшчәнлеген бәяләгәндә исәпкә алына.

13. Эш (хезмәт) вакыты. Муниципаль хезмәткәрнең ялы

13.1. Муниципаль хезмәткәрләрнең эш (хезмәт) вакыты хезмәт законнары нигезендә җайга салына.

13.2. Муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасын һәм акчалата эчтәлеген саклап, еллык отпуск бирелә, аның күләме уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

13.3. Муниципаль хезмәткәрнең еллык түләүле ялы төп түләүле отпусттан һәм өстәмә түләүле отпусклардан тора.

Муниципаль хезмәт вазыйфаларын башка төркемнәр биләүче муниципаль хезмәткәрләргә дәвамлылығы 30 календарь көнгө тигез еллык төп түләүле отпуск бирелә.

13.5. Еллык өстәмә түләүле отпуск муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен (10 календарь көннән дә артык түгел), шулай ук федераль һәм республика законнарында каралган очракларда бирелә. Муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен еллык өстәмә түләүле отпуск дәвамлылығы муниципаль хезмәтнең һәр елы өчен бер календарь көн исәбеннән исәпләнә. Нормага салынмаган эш көне өчен еллык өстәмә түләүле ял, шулай ук Федераль законда каралган башка очракларда ел саен бирелә торган өстәмә түләүле отпуск ел саен бирелә торган төп

түләүле отпускның һәм тиешле еллар эшләгән өчен әл саен өстәмә түләүле отпускның әлеге өлешендә каралган гомуми озынлығыннан тыш бирелә.

Хәзмәт көне нормалаштырылмаган хәзмәт көне билгеләнгән муниципаль хәзмәткәргә өч календарь көн дәвамында нормага салынмаган хәзмәт көне өчен әл саен өстәмә түләүле отпуск бирелә

13.6. Муниципаль хәзмәткәр гаризасы буенча әл саен түләнә торган отпуск өлешләр буенча бирелергә мөмкин, шул ук вакытта ялның бер өлеше 14 календарь көннән дә ким булмаска тиеш. Авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе белән килештереп, муниципаль хәзмәткәргә бүтән озынлыктагы отпушкларның бер өлеше бирелергә мөмкин.

13.7. Муниципаль хәзмәткәргә аның язма гаризасы буенча авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе карапы белән, акчалата эчтәлекне саклап калмыйча, бер елдан да артмаган ял бирелергә мөмкин.

13.8. Муниципаль хәзмәткәргә федераль законнарда каралган очракларда акчалата эчтәлекне саклап калмыйча ял бирелә.

14. Муниципаль хәзмәткәр хәзмәтенә түләү

14.1. Муниципаль хәзмәткәрнең акчалата кереме муниципаль хәзмәт вазыйфасы нигезендә муниципаль хәзмәткәрнең вазыйфаи окладыннан, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән тора.

14.2. Өстәмә түләүләргә түбәндәгеләр керә:

- 1) тиешле еллар эшләгән өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә;
- 2) муниципаль хәзмәтнең аерым шартлары өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә;
- 3) түләү тәртибе муниципаль органның бурычларын һәм функцияләрен тәэммин итүне, вазифа инструкциясен үтәүне исәпкә алыш, яллаучы вәкиле (эш бирүче) тарафыннан билгеләнә торган аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәгән өчен премияләр;;
- 4) айлык акчалата бүләкләү;
- 5) класс чины өчен айлык өстәмә;
- 6) еллык түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр бирелә торган түләү;
- 7) матди ярдәм.

14.3. Вазыйфаи оклад құләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр құләме һәм аларны ғамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирлек Советы карапы белән билгеләнә.

15. Муниципаль хәзмәткәргә бирелә торган гарантияләр

15.1. Муниципаль хәзмәткәргә гарантияләнә:

- 1) вазыйфаи бурычларын вазыйфаи инструкция нигезендә үтәүне тәэммин итә торган эш шартлары;
- 2) акчалата эчтәлекне үз вакытында һәм тулы құләмдә алу хокуқы;
- 3) Эш (хәзмәт) вакытының нормаль дәвамлылығын билгеләү, ял қөннәре һәм эшләми торган бәйрәм қөннәре бири, шулай ук ел саен түләнә торган ял;
- 4) муниципаль хәзмәткәргә һәм аның гайлә әгъзаларына, шул исәптән муниципаль хәзмәткәр пенсиягә чыккач та, медицина хәзмәте курсәтү;
- 5) тиешле еллар эшләгән өчен һәм инвалидлық белән бәйле рәвештә пенсия белән тәэммин итү, шулай ук муниципаль хәзмәткәрнең гайлә әгъзаларын аның үлеменә бәйле рәвештә килеп туган очракта пенсия белән тәэммин итү;
- 6) муниципаль хәзмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мәлкәтенә зиян китерү очрагына, аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә, мәжбүри дәүләт иминияте;
- 7) муниципаль хәзмәт узган чорда яисә аның туктатылғаннан соң, әмма аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә килеп туган авыру яисә эшкә яраклылык югалу очрагына мәжбүри дәүләт социаль иминияте;
- 8) муниципаль хәзмәткәрне һәм аның гайлә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда аларның вазыйфаи бурычларын

үтәүгә бәйле көч кулланудан, янаулардан һәм башка хокуксыз гамәлләрдән яклау. 6) муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мәлкәтенә зыян китерү очрагына, аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә, мәжбүри дәүләт иминияте;

7) муниципаль хезмәт узган чорда яисә аның тұктатылғаннан соң, әмма аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә килеп туган авыру яисә әшкә яраклылық югалу очрагына мәжбүри дәүләт социаль иминияте;

8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле көч кулланудан, янаулардан һәм башка хокуксыз гамәлләрдән яклау.

15.2. Жирлекнең башкарма комитеты юкка чыгуға, яисә авыл жирлеге башкарма комитеты хезмәткәрләренең штаты қыскаруга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт килешүе өзелгәндә, муниципаль хезмәткәргә оешманы бетерүгә яки оешма хезмәткәрләренең штаты қыскаруга бәйле рәвештә эштән азат ителгән очракта, хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.

15.3. Жирлек уставы белән муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

16. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә әгъзаларын пенсия белән тәэмин иту

Жирлек башкарма комитетында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләр тулы күләмдә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән пенсия белән тәэмин иту өлкәсендә хокукларга ия булалар.

17. Муниципаль хезмәт стажы. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү һәм билгеләү тәртибе

1. Муниципаль хезмәт стажына (гомуми озынлыкка) кертелә:

1) муниципаль хезмәт вазыйфалары;

2) муниципаль вазыйфалар;

3) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфалары һәм Россия Федерациясе субъектларының дәүләт вазыйфалары.;

4) дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары, хәрби вазыйфалар һәм федераль дәүләт хезмәтенең башка төрләре вазыйфалары;

5) федераль законнар нигезендә башка вазыйфалар.

2. Муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган еллар эшләгән өчен еллык өстәмә түләүле отпускның дәвамлылығын билгеләү һәм аларга федераль законнарда, Россия Федерациясе субъектлары законнарында һәм муниципаль берәмлекләр уставларында каралған башка гарантияләр билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына, әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорларыннан тыш, «Россия Федерациясе дәүләт граждан хезмәте турында» 2004 елның 27 июлендәге 79-ФЗ номерлы Федераль законның 54 статьясындағы 2 өлеше нигезендә дәүләт граждан хезмәте стажына керә торган (исәпләнә торган) вазыйфалар биләү чорлары да кертелә (исәпләнә).

3. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына муниципаль хезмәткәрләргә әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорларыннан тыш, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы һәм муниципаль хокукый актлар нигезендә башка чорлар кертелә (исәпләнә).

4. Муниципаль хезмәт стажын исәпләп чыгару тәртибе муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә.

18. Кадрлар эше

18.1. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше үз эченә ала:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын урнаштыру өчен кадрлар составын формалаштыру;

2) муниципаль хезмәт түрүндагы законнар нигезләмәләрен тормышка ашыру түрүнда тәкъдимнәр әзерләү һәм әлеге тәкъдимнәрне жирлек башкарма комитетына керту түрүнда тәкъдимнәр әзерләү;

3) муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга, хезмәт килешүе (контракт) төзүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүдән азат итүгә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә һәм аның пенсиягә чыгуына бәйле муниципаль хокукий актлар проектларын әзерләүне оештыру һәм тиешле документларны рәсмиләштерү.;

4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт кенәгәләрен алып бару (булган очракта), муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәтне узу чорында хезмәт эшчәнлеге түрүнда белешмәләр формалаштыру һәм күрсәтелгән белешмәләрне мәжбүри пенсия иминияте системасында индивидуаль (шәхсиләштерелгән) исәпкә алу түрүнда Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе Пенсия фондының мәгълүмат ресурсларында саклау өчен тапшыру;

5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрүнда» Федераль законның 30 статьясында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алып бару;

6) жирлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;

7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт таныклыкларын рәсмиләштерү һәм бирү;

8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләрне кадрлар резервына кертугә конкурс үткәрү;

9) муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткәрү;

10) Кадрлар резервы белән эшне оештыру һәм аны нәтижәле куллану;

11) граждан тарафыннан муниципаль хезмәткә кергендә тапшырыла торган персональ мәгълүматларның һәм башка белешмәләрнең дөреслеген тикшерүне оештыру, шулай ук дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләргә билгеләнгән формадагы рәхсәтне рәсмиләштерү;

12) “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрүнда” Федераль законның 13 статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләрнең үтәлешен тикшерүне оештыру;

13) муниципаль хезмәткәрләргә хокукий һәм башка мәсьәләләр буенча консультация бирү;

14) хезмәт законнары һәм муниципаль хезмәт түрүндагы законнар белән билгеләнә торган кадрлар эшненең башка мәсьәләләрен хәл итү.

18.2. Муниципаль хезмәт өчен кадрларны шартнамә нигезендә әзерләү.

1. Муниципаль хезмәтнең югары квалификацияле кадрлар составын төзу максатларында жирле үзидарә органнары, мәгариф түрүнда Россия Федерациясе законнары нигезендә һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрүнда» Федераль закон нигезләмәләрен исәпкә алып, муниципаль хезмәт өчен гражданнарны шартнамә нигезендә әзерләүне оештырыга мөмкин.

2. Муниципаль хезмәтне алга таба узу йөкләмәсе белән максатчан уку түрүнда шартнамә (алга таба - максатчан уку түрүнда шартнамә) жирле үзидарә органы белән граждан арасында төзелә һәм уку тәмамланганнан соң билгеләнгән вакыт эчендә гражданның күрсәтелгән жирле үзидарә органында муниципаль хезмәт узу буенча йөкләмәсен күздә тота.

3. Максатчан уку түрүнда шартнамә төзу конкурс нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Конкурс жирле үзидарә органы тарафыннан иғълан ителә һәм жирле үзидарә органында төзелә торган конкурс комиссиясе тарафыннан үткәрелә.

5. Конкурс комиссиясе составына эшкә алучының (эш бирүче) һәм (яисә) аның тарафыннан вәкаләт бирелгән муниципаль хезмәткәрләр (шул исәптән муниципаль хезмәт һәм кадрлар, юридик (хокукий) бүлекчә мәсьәләләре буенча бүлекчәдән, ә мондый бүлекчәләр булмаган очракта - муниципаль хезмәткәрләр, жирле үзидарә

органы эшчәнлеген кадрлар һәм юридик (хокукий) өчен жаваплы булган муниципаль хезмәткәрләр керә, анда гражданин максатчан уку турындагы шартнамә нигезендә муниципаль хезмәтне үтәргә тиеш була), шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйле мәсьәләләр буенча бәйсез эксперт-белгечләр сыйфатында персональ курсәткечләрне курсәтмичә чакырыла торган фәнни, мәгариф һәм (яисә) башка оешмалар вәкилләре керә. Бәйсез экспертылар саны конкурс комиссиясе өгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән берен тәшкил итәргә тиеш.

6. Конкурс комиссиясе составы конкурс комиссиясе кабул итә торган каарларга йогынты ясый алышлык мәнфәгатьләр конфликтлары барлыкка килү мөмкинлеген юкка чыгарырлык итеп төзелә.

7. Конкурс комиссиясе комиссия рәисе, рәис урынбасары, секретаре һәм өгъзаларыннан тора.

8. Максатчан уку турында шартнамә тәзүгә конкурс үткәрү турындагы мәгълүмат муниципаль хокукий актларны рәсми бастырып чыгару гамәлгә ашырыла торган басма массакуләм мәгълүмат чарасында басылып чыгарга һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә жирле үзидарә органының рәсми сайтында курсәтелгән конкурсны уздыру датасына кадәр бер айдан да соңга калмычка урнаштырылырга тиеш.

9. Конкурс үткәрү турында 18.2 пунктының 8 пунктчасында каралган мәгълүмата, уку тәмамланганнан соң гражданнар биләргә тиешле муниципаль хезмәт вазыйфалары төркемнәре; шушы вазыйфаларга квалификация таләпләре; әлеге Нигезләмәнен 18.2 пунктының 11 пунктчасы нигезендә конкурска тапшырыла торган документлар исемлеге, аларны кабул итү урыны һәм вакыты; курсәтелгән документлар кабул итеп торган вакыт; конкурсны уздыру датасы, урыны һәм тәртибе; максатчан уку турында шартнамә тәзүгә кандидатларны бәяләү һәм сайлап алу өчен кулланыла торган конкурс процедуранары; язма бирем темасы (конкурс комиссиясе тарафыннан кулланыла торган конкурс процедуранарының берсе язма бирем булса) курсәтелә, шулай ук мәгълүмат материалларында булырга мөмкин.

10. Максатчан уку турында шартнамә тәзүгә конкурста Россия Федерациясе дәүләт телен белгән һәм Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары акчалары исәбеннән беренче тапкыр урта һөнәри яисә югары белем алучы гражданнар катнашырга хокуклы. Курсәтелгән конкурста катнашучы граждан муниципаль хезмәткә көргөн вакытка, шулай ук әлеге Нигезләмәнен 18.2 пунктындагы 34 пунктчасында каралган бөтен срок дәвамында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда билгеләнгән таләпләргә туры килергә тиеш.

11. Конкурста катнашырга теләк белдергән граждан жирле үзидарә органына тәкъдим итә:

- 1) шәхси гариза;
- 2) үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкетаны, фото күшымтасы белән, жирле үзидарә органына муниципаль хезмәткә көрүче гражданнны бирү өчен, федераль законнар нигезендә расланган форма буенча, жирле үзидарә органнарына тапшыру өчен, фото күшымтасы белән;
- 3) паспорт күчермәсе (паспорт конкурска килгәч шәхсән тапшырыла);
- 4) законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән хезмәт эшчәнлеге турында белешмәләр һәм (яисә) хезмәт кенәгәсeneң күчермәсе яисә гражданның хезмәт (хезмәт) эшчәнлеген раслый торган башка документлар (хезмәт (хезмәт)эшчәнлеге монарчы башкаралмаган очраклардан тыш)
- 5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон нигезендә гражданда муниципаль хезмәткә көрүгә һәм аны узуга комачаулаучы авыру булмавы турында медицина оешмасы бәяләмәсе;
- 6) гражданың Россия Федерациясе бюджет системасы бюджеты акчалары исәбеннән беренче тапкыр урта һөнәри яисә югары белемне көндезгә уку рәвешендә алышын раслый торган, шулай ук ул үзләштерә торган уку-уқыту программыны турында (һөнәрнен, белгечлекнән исемен яисә әзерлек юнәлешен курсәтеп), уку планы

нигезендә гражданның арадаш аттестацияләр узу нәтижәләре турында, мәгариф оешмасының уставында һәм эчке тәртип кагыйдәләрендә каралган бурычларын үтәү турында мәгълүмат булган мәгариф оешмасы белешмәсен;

7) язма бирем (конкурс комиссиясе тарафыннан кулланыла торган конкурс процедураларының берсе язма бирем булса).

12. Жирле үзидарә органы житәкчесе карапы буенча әлеге бүлекнең 11 пункты нигезендә граждан тарафыннан тапшырылган документларга кертелгән шәхси мәгълүматларның һәм башка белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылығын тикшерү гамәлгә ашырыла.

13. Дәгъвачыларны бәяләү һәм сайлап алу үткәрелә торган Конкурс комиссиясе утырыши әлеге бүлекнең 11 пунктында күрсәтелгән документларны кабул иту тәмамланғаннан соң 14 календарь көннән дә соңга калмыйча уздырыла.

Конкурс комиссиясе утырыши урыны, датасы һәм вакыты турында конкурс комиссиясе секретаре тарафыннан мондый утырыш уздырылган көнгә кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр ителә. Конкурс комиссиясе утырышын конкурс комиссиясе рәисе үткәрә, ә аның булмаганды - конкурс комиссиясе рәисе урынбасары.

14. Конкурс комиссиясе утырыши, әгәр анда аның әгъзаларының гомуми саныннан кимендә өчтән икесе катнашса, хокуклы дип санала.

15. Конкурс комиссиясе каарлары ачык тавыш бирү юлы белән конкурс комиссиясе утырышында катнашучыларның күпчелек тавышы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булган очракта, конкурс комиссиясе утырышында рәислек итүче тавыш биргән карап кабул ителгән дип санала.

16. Конкурс комиссиясе дәгъвачыларны әлеге бүлекнең 11 пунктындагы 1-6 пунктчаларында күрсәтелгән документлар нигезендә, шулай ук конкурс процедуралары нәтижәләре буенча бәяли. Жирле үзидарә органы карапы буенча конкурс процедуралары индивидуаль әңгәмә, тест һәм (яки) язма биремне құздә tota.

17. Шәхси әңгәмә претендент белән булачак һәнәри хәзмәт әшчәнлегенә кагылышлы тема буенча ирекле әңгәмә формасында үткәрелә, аның барышында претендент претендентның теоретик белемнәрен һәм шәхси сыйфатларын бәяләү максатыннан конкурс комиссиясе әгъзаларының сорауларына җавап бирә.

18. Претендентның теоретик белемнәрен һәм шәхси сыйфатларын бәяләү түбәндәгे критерийлар буенча башкарыла::

- 1) теоретик белем дәрәжәсе;
- 2) җавапның логик төзелеше;
- 3) белемлелек һәм сөйләм культурасы;

4) мәгариф оешмасында претендентның өлгереш дәрәжәсе, фәнни публикацияләр булу, фәнни конференцияләрдә, олимпиадаларда һәм мәгариф оешмалары үткәрә торган башка чараларда катнашу;

- 5) булу, һәнәри мотивация;
- 6) жирле үзидарә органнарында практика узу.

19. Индивидуаль әңгәмә нәтижәләре конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бәяләнә:

1) әгәр дәгъвачы эзлекле рәвештә булса, теманың әчтәлеген тулы күләмдә ачып җибәрсә;

2) ике баллга, әгәр дәгъвачы эзлекле рәвештә булса, теманың әчтәлеген тулы күләмдә ачкан, әмма төгәлсезлекләр һәм кечкенә хatalар җибәргән;

3) бер баллга, әгәр дәгъвачы эзлекле рәвештә, ләкин теманың әчтәлеген тулы күләмдә ачмаган булса, төгәлсезлекләр һәм хatalар җибәргән;

4) ноль баллга, әгәр дәгъвачы теманың әчтәлеген ачмаган булса, шактый төгәлсезлекләр һәм хatalар җибәрсә.

20. Шәхси әңгәмә нәтижәләре буенча дәгъвачыга утырышта катнашучы барлық конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бирелгән баллар бергә күшyла.

21. Дәгъвачыларны тестлаштыру жирле үзидарә органы тарафыннан тәzelә торган теоретик мәсьәләләр исемлеге нигезендә Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, жирле үзидарә, муниципаль

хезмәт, коррупциягә каршы тору өлкәсендәге Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен белүгә, шулай ук җирле үзидарә органы эшчәнлеге өлкәсенә караган мәсьәләләрне белүгә, анда гражданин максатчан укуты турындағы шартнамә нигезендә муниципаль хезмәтне үтәргә тиеш була.

22. Тест нәтижәләрен бәяләү конкурс комиссиясе тарафыннан тест сорауларына дәгъвачы тарафыннан дөрес жаваплар саныннан чыгып гамәлгә ашырыла.

23. Тест нәтижәләре буенча дәгъвачыларга конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан тубәндәгеләр күрсәтелә:

1) тест сорауларының 86 - 100 процентына дөрес жаваплар бирелгән булса, биш балл;

2) тест сорауларының 70 - 85 процентка дөрес жаваплар бирелгән булса, дүрт балл;

3) тест сорауларының 51 - 69 процентка дөрес жаваплар бирелсә, өч балл;

4) тест сорауларының 35 - 50 процентына дөрес жаваплар бирелсә, ике балл;

5) тест сорауларының 20 - 34 процентына дөрес жаваплар бирелсә, бер балл;

6) тест сорауларының 20 процентыннан да кимрәк дөрес жаваплар бирелсә, баллар ноль.

24. Язма бирем конкурс комиссиясе тарафыннан билгеләнгән һәм конкурс үткәру турындағы мәгълүматта күрсәтелгән тема буенча дәгъвачы тарафыннан әзерләнә.

25. Язма бирем темасы Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарының җирле үзидарә, муниципаль хезмәт, коррупциягә каршы тору өлкәсендәге нигезләмәләрен дәгъвачы буларак белүне, шулай ук җирле үзидарә органының максатчан уку турындағы шартнамә нигезендә граждан муниципаль хезмәтне үтәргә тиеш булган эшчәнлек өлкәсенә қагылышлы мәсьәләләрне белүне ачыклау өчен сайлап алына.

26. Язма биремне бәяләү критерийлары - бирелгән теманы ачу тулылығы, бәян итүнең грамоталылығы, язма сәйләм осталығы.

27. Язма бирем конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бәяләнә:

1) өч баллга, әгәр дәгъвачы эзлекле булса, язма бирем темасының эчтәлеген тулы күләмдә ачып жибәрсә;

2) ике баллга, әгәр дәгъвачы эзлекле рәвештә булса, язма бирем темасының эчтәлеген тулы күләмдә ачкан, әмма төгәлсезлекләр һәм кечкенә хatalар жибәрсә;

3) бер баллга, әгәр дәгъвачы эзлекле рәвештә, ләкин язма бирем темасының эчтәлеген тулы күләмдә ачмаган булса, төгәлсезлекләр һәм хatalар жибәрелсә;

4) ноль баллга, әгәр дәгъвачы язма бирем темасының эчтәлеген ачмаса,..

28. Язма биремне бәяләү нәтижәләре буенча дәгъвачыга конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бирелгән баллар күшүп бирелә.

29. Конкурста жинүче дип конкурс қысаларында кулланыла торган конкурс процедуралары йомгаклары буенча ин күп балл жыйган дәгъвачы санала.

30. Конкурс комиссиясенең тавыш бирү нәтижәләре беркетмә белән рәсмиләштерелә, ача конкурс комиссиясе утырышында рәислек итүче һәм конкурс комиссиясе секретаре имза сала.

31. Конкурста жинүчене билгеләү турында конкурс комиссиясе карары җирле үзидарә органы тарафыннан конкурста жингән дәгъвачы белән максатчан уку турында шартнамә төзү өчен нигез була.

32. Конкурста катнашкан гражданнарга конкурс тәмамланган көннән алып бер ай эчендә аның нәтижәләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.

33. Конкурста катнашуга бәйле чыгымнар (конкурс үткәру урынына бару һәм кире кайту, торак урынны наемга алу, яшәү, элемтә чаралары хезмәт күрсәтүләреннән файдалану һәм башкалар) гражданнар тарафыннан үз акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

34. Максатчан уку тәмамланганнан соң муниципаль хезмәтне мәжбүри узу срокы максатчан уку турындағы шартнамә белән билгеләнә. Күрсәтелгән срок максатчан уку турындағы шартнамә нигезендә гражданга социаль ярдәм чаралары күрсәткән

сроктан ким була алмый, әмма ул биш елдан да артмаска тиеш.

35. Максатчан уку турында шартнамә якларының йөклөмөлөре һәм жаваплылығы максатчан уку турындагы шартнамәдә Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә.

36. Максатчан уку турында шартнамә граждан белән бер тапкыр төзелергә мөмкин.

37. Максатчан уку турында шартнамәдә каралган чыгымнарны финанс белән тәэммин итү жирле бюджет акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

19. Муниципаль хезмәттә кадрлар резервы

19.1. Кадрлар резервын формалаштыруның һәм аның белән эшләүнең төп принциплары:

- муниципаль хезмәтнен вакантлы вазыйфасын биләү өчен кадрлар резервына кертү ирекле;

- муниципаль хезмәткәрләрнен (гражданнарның) һөнәри сыйфатларын, аларның хезмәт эшчәнлеге нәтижәләрен бәяләүнең объективлығы;

- муниципаль хезмәткәрләрнен муниципаль хезмәттә һөнәри үсеше өчен шартлар тудыру;

- кадрлар резервына керткәндә муниципаль хезмәткәрләрнен һәм башка гражданнарның хокукларының тигезлеген үтәү һәм аларны һөнәри тормышка ашыру;

Муниципаль хезмәтнен һәр вазыйфасына кадрлар резервына берничә кандидатура кертелә ала.

19.2. Кадрлар резервына Россия Федерациясе гражданнары, муниципаль хезмәт вазыйфаларына кертелмәгән һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеген техник тәэммин итүне гамәлгә ашыруча вазыйфаларны биләүче затлар, шулай ук муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар кертелергә мөмкин.

19.3. Муниципаль хезмәткәрне (гражданины) кадрлар резервына кертү урыннар өчен үткәрелә:

1) муниципаль хезмәт узучы муниципаль органда муниципаль хезмәткәрнен вазыйфа үсеше тәртибендә муниципаль хезмәтнен вакантлы вазыйфасы;

2) муниципаль хезмәткәрнен вазыйфа үсеше тәртибендә башка жирле үзидарә органында муниципаль хезмәтнен вакантлы вазыйфасы;

3) муниципаль хезмәтнен вакантлы вазыйфасы - муниципаль хезмәткә беренче тапкыр көрүче граждан өчен.

19.4. Кадрлар резервына кертү муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе тәкъдимнәрен исәпкә алып башкарлырыга мөмкин.

19.5. Кадрлар резервы жирлек башкарма комитетында муниципаль хезмәтнен вакантлы вазыйфаларын биләү өчен жирлек башлыгы тарафыннан раслана.

19.6. Муниципаль хезмәткәрне (гражданины) кадрлар резервына кертү жирлек башкарма комитеты житәкчесе курсәтмәсе белән рәсмиләштерелә.

19.7. Кадрлар резервы исемлеге муниципаль хезмәт вазыйфалары төркемнәре буенча төзелә. (Нигезләмәнен 2 нче күшүмтасы).

19.8. Кадрлар резервына кертелгән муниципаль хезмәткәр (граждан) өчен билгеләнгән формадагы объектив белешмә рәсмиләштерелә.

19.9. Муниципаль хезмәтнен конкрет вазыйфасын биләү өчен кадрлар резервына кертелгән затларны муниципаль хезмәт вазыйфасына кабул итү (күчерү), әлеге вазыйфа буенча муниципаль хезмәт вакансиясе булган очракта, жирлекнән башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

19.10. Муниципаль хезмәткәр (граждан) кадрлар резервы исемлегеннән төшереп калдырыла:

- вазыйфа үсеш тәртибендә муниципаль хезмәтнен тиешле вазыйфасына билгеләү;

- муниципаль хезмәттә булуның иң чик яшенә ирешү;

муниципаль хезмәтнен муниципаль вазыйфасын қыскарту;

- гражданның муниципаль хезмәткә яки муниципаль хезмәт узуга комачаулаучы

хәлләрне ачыклау һәм (яки) ачыклау .

Кадрлар резервыннан чыгару түрүнда карап жирлек башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе белән рәсмиләштерелә.

19.11. Кадрлар резервы белән эшне оештыру өчен жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе гамәлдәге законнар нигезендә жаваплы.

20. Муниципаль хезмәткәрнең һәнәри әзерлеге һәм өстәмә һәнәри белем алу

20.1. Муниципаль хезмәткәрләрнең һәнәри яңадан әзерләү муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан һәнәри хезмәт эшчәнлегенең яңа төрен гамәлгә ашыру өчен кирәклө өстәмә белем һәм күнекмәләр алуның күздә тота.

Муниципаль хезмәткәрләрнең һәнәри яңадан әзерләү муниципаль хезмәткәрләрнең белемнәрен камилләштерү яисә һәнәри эшчәнлекнен яңа төрен үтәү, өстәмә квалификация алу максатында алар тарафыннан өстәмә белем алу максатларында гамәлгә ашырыла.

Муниципаль хезмәткәрләрнең яңадан һәнәри әзерлек узу зарурлығы жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан билгеләнә.

20.2. Муниципаль хезмәткәрләрнең өстәмә һәнәри белем алуы һәнәри белеме булган муниципаль хезмәткәрләрнең белемнәрен яңартудан һәм күнекмәләрен камилләштерүдән гыйбарәт, аларның квалификациясе дәрәҗәсенә карата таләпләрнең артына һәм аларның һәнәри бурычларны хәл итүнен яңа ысулларын үзләштерү зарурлығына бәйле.

Өстәмә һәнәри белем алу муниципаль хезмәткәрләрнең һәнәри эшчәнлегенең конкрет мәсьәләләрендә (тематик һәм проблемалы конференцияләр һәм семинарлар) актуаль үзгәрешләр үзләштерү, тиешле һәнәри хезмәт эшчәнлеге өлкәсендә билгеләнгән мәсьәләләр буенча муниципаль хезмәткәрләрнең белемнәрен комплекслы яңарту максатларында гамәлгә ашырыла.

Өстәмә һәнәри белем алу авыл жирлеке карапы белән расланган квалификация күтәрү программалары нигезендә гамәлгә ашырыла.

20.3. Муниципаль хезмәткәрләрнең һәнәри яңадан өстәмә әзерләү һәм өстәмә һәнәри белем алу максуслаштырылган уку йортларында гамәлгә ашырыла.

20.4. Муниципаль хезмәткәрләрнең һәнәри яңадан әзерләүгә һәм өстәмә һәнәри белем алуга бәйле жирлек башкарма комитетының чыгымнары жирле бюджет акчалары исәбеннән башкарыла.

21. Хезмәт мәгълүматы белән эш итү тәртибе

21.1. Хезмәт мәгълүматына эшчәнлек, хезмәт кирәк-яраклары белән таратыла торган чикләуләр түрүнда яшерен мәгълүмат керә.

21.2. Алар булырга мөмкин кертелгән хезмәт мәгълүмат:

муниципаль органнарның, оешмаларның, ижтимагый берләшмәләрнең хокукий статусын билгеләүче закон актлары;

гадәттән тыш хәлләр, курсының табигать күренешләре һәм процесслар түрүнда белешмәләр, экологик, гидрометеорология, гидрогеологик, демографик, санитар-эпидемиологик һәм башка мәгълүмат, торак пунктларның, гражданнарның һәм тулаем халыкның имин яшәешен тәэммин итү өчен кирәк булган мәгълүмат, шулай ук житештерү обьектлары;

жирлекнең башкарма комитеты структурасын тасвирлау, аның функцияләре, эшчәнлек юнәлешләре һәм формалары, шулай ук аның адресы;

гаризаларны карау һәм хәл итү тәртибе, шулай ук гражданнар һәм юридик затларның мөрәжәгатьләрен карау тәртибе;

билгеләнгән тәртиптә карап тикшерелгән гражданнар һәм юридик затларның гаризалары һәм мөрәжәгатьләре буенча карарлар;

бюджет үтәлеше һәм башка дәүләт ресурсларыннан файдалану, икътисад торышы һәм халыкның ихтыяжлары түрүнда белешмәләр.

21.3. Тиешле вазыйфаи затның санкциясеннән башка хезмәт мәгълүматы иғълан ителергә (таратылырга) тиеш түгел.

21.4. Хезмәт мәгълүматын тараткан, шулай ук мондый мәгълүмат булган документлар белән эш итү тәртибен бозган өчен муниципаль хезмәткәр дисциплинар яки законнарда каралган башка жаваплылыкка тартылырга мөмкин.

21.5. Авыл жирлеге башкарма комитетын бетергән очракта, хезмәт мәгълүматыннан алга таба файдалану турында карарны ликвидация комиссиясе кабул итә.

21.6. Документлар, эшләр югалу, яки бу мәгълүматны тарату фактлары турында жирлек башкарма комитеты житәкчесе билгеле була һәм югалу яки белдерү шартларын тикшерү өчен комиссия билгеләнә. Тикшерү нәтижәләре комиссия билгеләгән житәкчегә житкерелә.

22. Муниципаль хезмәткәрнең жаваплылығы

22.1. Муниципаль хезмәткәрләргә аның гаебе белән үзенә йөкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен жирлек башкарма комитеты житәкчесе тубәндәге дисциплинар жәза кулланырга хокуклы:

- 1) кисәтү;
- 2) шелтә;
- 3) тиешле нигезләр буенча муниципаль хезмәттән азат итү.

22.2. Дисциплинар жинаятык юл куйган муниципаль хезмәткәр, аның дисциплинар жаваплылығы турындагы мәсьәләне хәл итүгә кадәр, акчалата эчтәлеген саклап, вазыйфаи бурычларны үтәүдән читләштерелергә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаи бурычларны үтәүдән читләштерү бу очракта муниципаль хокукий акт белән башкарыла.

22.3. Муниципаль хезмәткәргә эшкә алуучы (эш бируч) вәкиленә, прокуратура органнарына яки башка дәүләт органнарына коррупцион хокук бозулар кылуга тарту максатларында мөрәҗәгать итүнең барлык очраклары турында хәбәр итү вазыйфаи (хезмәт) бурычын үтәмәү аны муниципаль хезмәттән азат итүгә яки Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплылыкның башка төрләренә жәлеп итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

22.4. Дисциплинар түләтүләрне куллану һәм бетерү тәртибе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган очраклардан тыш, хезмәт законнары белән билгеләнә.

22.5. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәргә Россия Федерациясе норматив хокукий актларында билгеләнгән исемлеккә кертелгән исемлекне, үз керемнәренең, мәлкәтенең һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләренең белешмәләрен һәм хатынын (ирен) һәм балигъ булмаган балаларын керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрне тапшырмау муниципаль хезмәткәрне законнар нигезендә муниципаль хезмәтнең билгән вазыйфасыннан азат итүгә, аны дисциплинар жаваплылыкның башка төрләренә жәлеп итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

22.6. Муниципаль хезмәткәрләргә чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтин булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләрне үтәмәгән һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 марта турында 25-ФЗ номерлы Федераль закон, “Коррупциягә каршы тору турында” 2008 елның 25 декабрендәгэ 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен әлеге Нигезләмәнең 22 статьясында каралган жәзалар карала.

22.6.1. Муниципаль хезмәткәр, әлеге Нигезләмәнең 8.7 һәм 8.8 пунктларында, 22, 24 статьяларында билгеләнгән хокук бозуларны кылган очракларда ышанычны югалтуга бәйле рәвештә, муниципаль хезмәттән азат ителергә тиеш.

22.6.2. Әлеге Нигезләмәнең 8.7 һәм 8.8 пунктларында, 22, 24 статьяларында каралган түләтүләр яллаучы (эш бируч) вәкиле тарафыннан Татарстан Республикасының норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә һәм (яисә) муниципаль норматив хокукий актлар нигезендә кулланыла:

- а) коррупциячел хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль

органның кадрлар хезмәте бүлекчәсенең коррупциячел һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча докладында, анда аны башкаруның факттагы шартлары бәян ителә, һәм муниципаль хезмәткәрнең язмача аңлатмасында аның ризалығы белән һәм коррупциячел хокук бозуны қылу фактын тану шарты белән (ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендәге хокук бозулардан тыш);

б) тикшерү нәтижәләре турында доклад комиссиягә юлланган очракта, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтин җайга салу комиссиясе тәкъдимнәре;

в) муниципаль хезмәткәрнең аңлатмалары;

д) башка материаллар.

22.6.3. Әлеге Нигезләмәнең 8, 22, 24 статьяларында каралган түләтүләр кулланганда, муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциячел хокук бозу характеры, аның авырлығы, қылышынан хәлләр, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләрне һәм тыюларны үтәве, мәнфәгатьләр конфликтин булдырмау яисә җайга салу турында таләпләр һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурычларын үтәве исәпкә алына.

22.6.4. Коррупциячел хокук бозу қылган очракта муниципаль хезмәткәргә карата түләтүне куллану турында актта түләтүне куллану нигезе буларак әлеге Нигезләмәнең 22.1 пункттының 1 яки 2 пунктчалары күрсәтелә.

22.6.5. Муниципаль хезмәткәрнең коррупциячел хокук бозу қылышы турында мәгълүмат көргән көннән алып, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча эшкә сәләтсезлек, отпустка булу чорларын санамыйча, 8, 22, 24 пунктларында каралган түләтүләр, коррупцион хокук бозу қылган көннән алып өч айдан да соңға калмыйча кулланыла. Күрсәтелгән вакытка жинаять эше буенча житештерү вакыты кертелми.

22.6.6. Хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү үткәру өчен язма рәвештә бирелгән житәрлек мәгълүмат нигез булып тора:

1) хокук саклау органнары, башка дәүләт органнары, җирле үзидарә органнары һәм аларның вазыйфаи затлары;

2) сәяси партияләрнең тәбәк яки җирле бүлекләре, шулай ук закон нигезендә теркәлгән тәбәк ижтимагый берләшмәләре, сәяси партияләр булмаган тәбәк ижтимагый берләшмәләре;

3) тиешле муниципаль берәмлектә төзелгән Ижтимагый совет;

4) массакүләм мәгълүмат чаралары.

Аноним хәбәрләр хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү үткәру өчен нигез була алмый.

22.6.7. Тикшерү үткәргәнче хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте подразделениесе муниципаль хезмәткәрдән язма рәвештә аңлатуны таләп итәргә тиеш. Ике эш көне үткәннән соң муниципаль хезмәткәрләргә күрсәтелгән аңлатма бирелмәсә, тиешле акт төзелә. Муниципаль хезмәткәрләргә аңлатма бирмәү тикшерү үткәру өчен киртә түгел.

22.6.8. Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге Нигезләмәнең 8 статьясындагы 8,7 һәм 8,8 пунктларында каралган хокук бозуларны қылган очракта, тикшерү нәтижәләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтин җайга салу комиссиясенә тапшырыла, ул яллаучы (эш бирүче) вәкиленә дисциплинар жәза алу буенча рекомендацияләр әзерли.

Муниципаль хезмәткәргә башка хокук бозу қылган очракта, тикшерү нәтижәләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан яллаучы (эш бирүче) вәкиленә тапшырыла.

22.6.9. Әлеге Нигезләмәнең 8, 22 һәм 24 каралган түләтүләрне кулланганда, муниципаль хезмәткәрләрнең коррупцион хокук бозу характеры, аның авырлығы, ул қылышынан хәлләр, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләрне һәм тыюларны

үтәве, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу тұрындағы таләплөр һәм коррупцияға каршы тору максатларында билгеләнгән вазыйфаларны үтәу, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурышларын үтәве исәпкә алына.

22.6.10. Әлеге Нигезләмәнен 8, 22 һәм 24 тарафыннан каралган түләтүлөр, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча хезмәткә яраксыз булу чорын, аның отпустка булуы чорын, нигезле сәбәплөр аркасында хезмәттә булмавы чорын, шулай ук хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшеру һәм муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләплөрне үтәу һәм мәнфәгатьләр конфликттың җайга салу буенча әлеге тикшеру материалларын карау вакытын исәпкә алмаганда, коррупциячел хокук бозу очраклары ачыланған көннән алып бер айдан да соңға калмыйча кулланыла. Бу чакта ришвәтчелек буенча хокук бозу кылышынан көннән алып алты айдан да соңға калмыйча түләту кулланылырга тиеш.

22.6.11. Муниципаль хезмәткәргә карата коррупциячел хокук бозу кылган очракта түләтүне куллану тұрында актта түләтүне куллану нигезе буларак «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт тұрында» Федераль законның 22.1 статьясындағы 1 яки 2 өлеше күрсәтелө.

22.6.12. Муниципаль хезмәткәргә карата хокук бозуларны һәм нигезләмәләре бозылған норматив хокукий актларны күрсәтеп түләтүне куллану тұрында актның күчермәсе, мотивлар күрсәтеп, муниципаль хезмәткәргә тиешле акт чыккан көннән өч эш көне әчендә тапшырыла. Әгәр муниципаль хезмәткәр күрсәтелгән расписканы бирүдән баш тартса, тиешле акт төзөлө.

22.6.13. Түләттерүне кире кагу буенча федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткәр шикаять бирергә мөмкин.

22.6.14. Әгәр муниципаль хезмәткәр әлеге Нигезләмәнен 22.1 пункттында каралған дисциплинар түләтүгө тартылмаган булса, ул түләтмелмәгән дип санала.

22.6.15 яллаучы (эш бирүче) вәкиле муниципаль хезмәткәрдән әлеге Нигезләмәнен 22.4. статьясындағы 22.4 пункттында каралған дисциплинар түләтүне үз инициативасы белән дисциплинар түләтү кулланылған көннән алып муниципаль хезмәткәрнең язма гаризасы буенча яисә аның тұрыдан-турсы житәкчесенең үтенече буенча бер ел үткәнчегә кадәр алырга хокуклы.

23. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләу

23.1. Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи бурышларын үңышлы һәм намуслы үтәгәне, намуслы хезмәте, аеруча мөһим биремнәрне үтәгәне һәм катлаулылығы өчен түбәндәгә бүләкләу төрлөре билгеләнә:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер мәртәбә акчалата бүләкләу;
- 3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләу;
- 4) жирле үзидарә органнары билгеләгән мактау грамотасы яисә бүләкләрнең башка төрлөре белән бүләкләу;
- 5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләу;

6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлек уставында һәм башка муниципаль хокукий актларда билгеләнгән бүләкләүнең бүтән төрлөре.

23.2. Бүләкләүләрне куллану тәртибе һәм шартлары, дәүләт бүләкләре белән бүләкләүдән тыш, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары, жирлек уставы нигезендә билгеләнә.

23.3 Бүләкләу муниципаль хезмәткәр хезмәт иткән жирле үзидарә органының, муниципаль органның хокукий акты дип игълан ителә.

23.4. Алынмаган дисциплинар жәза булған муниципаль хезмәткәрләрне бүләкләу мөмкин түгел.

24. Көремнәр, чыгымнар, милек һәм милек характеристындағы йөкләмәләр тұрында мәгълұмат тапшыру

24.1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дәгъва қылучы гражданнар, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр үзләренең керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре түрында белешмәләрне, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре түрында белешмәләрне яллаучы (эш бируч) вәкиленә тапшырырга тиеш. Күрсәтелгән белешмәләр Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре түрында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән срокларда һәм форма буенча тапшырыла.

Хәрби хезмәткә чакырылучы гражданнар үзләренең керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре түрында, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре түрында белешмәләр тапшырмыйлар.

24.1.1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр үзенең чыгымнары түрында, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнары түрында Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре түрында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә һәм формада белешмәләр тапшырырга тиеш.

24.1.2. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору “Коррупциягә каршы тору түрында” 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм “Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм башка затлар чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору түрында” 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда, Россия Федерациисе Президентының норматив хокукый актларында, Россия Федерациисе субъектларының законнары һәм башка норматив хокукый актларында, муниципаль хокукый актларда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

24.2. Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге Нигезләмә нигезендә тапшырыла торган керемнәр, мәлкәт һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләр түрындагы белешмәләр, әгәр федераль законнар белән алар дәүләт серен тәшкىл итүче һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкىл итүче белешмәләргә кертелмәгән булса, конфиденциаль характердагы белешмәләр булып тора.

24.3. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының түләүгә сәләтлелеген билгеләү яисә билгеләү өчен дини яисә башка иҗтимагый берләшмәләр, бүтән оешмалар, шулай ук физик затлар фондларына иғанәләрнең түрүдан-туры яисә читләтегендә рәвешендә жыю өчен керемнәр, мәлкәт түрында һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләр хакында белешмәләрдән файдалану рәхсәт ителми.

24.4. Муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре түрында белешмәләрне фаш итүдә яисә әлеге белешмәләрне Россия Федерациисе законнарында каралмаган максатларда файдалануда гаепле затлар Россия Федерациисе законнары нигезендә жаваплы булалар.

24.5. Муниципаль хезмәткәрләргә үз керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре түрында, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре түрында, мондый белешмәләрне мәжбүри тапшырган очракта, яки белә торып дәрес булмаган яисә тулы булмаган белешмәләрне тапшырмау муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

24.6. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүне дәгъвалилаучы гражданнар тарафыннан тапшырыла торган керемнәр, мәлкәт түрында һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләр түрында белешмәләрнең дәресслеген һәм тулылыгын, керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре түрында белешмәләрнең дәресслеген һәм тулылыгын тикшерү, күрсәтелгән

вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары нигезендә муниципаль хезмәткә кергәндә гражданнар тарафыннан бирелә торган белешмәләрнең дөреслеге һәм тулылығы, муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу турындағы таләпләр, алар тарафыннан «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларында билгеләнгән бурычларны үтәу Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

24.6.1. 24.1 пунктчасының 3 абзаци нигезендә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, мәлкәт һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылығын тикшеру. Нигезләмәләр Россия Федерациясе субъекты законында билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе субъектының иң югары вазыйфаи заты (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) карапы буенча гамәлгә ашырыла.

24.6.2. Нигезләмәнәң 24.6.1 пунктчасы нигезендә башкарылган тикшеру нәтижәсендә жирле администрация башлыгы вазыйфасын контракт, чикләүләр, тыюлар, йөкләмәләрне үтәмәү фактлары ачыкланганда, “Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп тору турында” 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән очраклар ачыкланганда, «Аерым категория затларның аерым категорияләренә Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм кыйммәтләрне саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм алардан файдалануны тую турында» 2013 елның 7 маенданы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфаи заты (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче затның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәҗәгать итә, яки тиешле карап кабул итәргә вәкаләтле жирле үзидарә органына карата башка дисциплинар жәза куллана яки судка мөрәҗәгать итә.

24.7. Банк, салым яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкىл итүче белешмәләрне бирү турындағы соратулар, муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүне дәгъвалиаучы гражданнарга, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләргә, шундый гражданнарың хатынына (хатынына) һәм балигъ булмаган балаларына карата оператив-эзләү چараларын үткәрү турында хокук саклау органнарына соратулар Россия Федерациясе норматив хокукий актлары белән билгеләнә торган тәртиптә Татарстан Республикасының югары вазыйфаи затлары (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органнары житәкчеләре) тарафыннан жибәрелә.

24.8 Сайтларның адреслары һәм сайтларның «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва қылучы граждан һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны, шулай ук аларны идентификацияләү мөмкинлеге бирә торган мәгълүматларны, яллаучы вәкиленә түбәндәгеләр тапшыра:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва қылучы граждан - муниципаль хезмәткә кергән елдан алдагы өч календарь елда хезмәткә кергәндә;

2) муниципаль хезмәткәр - күрсәтелгән мәгълүматны тапшыру елыннан алдагы календарь ел өчен ел саен, муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәу қысаларында һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны урнаштыру очракларыннан тыш.

24.8.1. 24.8 пунктының 1 бүлегендә курсәтелгән белешмәләр муниципаль хезмәткә кергәндә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дәгъвалиаучы гражданнар, ә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан - хисап елыннан соң килүче елның 1 апреленнән дә соңға калмыйча тапшырыла. 24.8 пунктының 1 өлешендә курсәтелгән белешмәләр Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән рәвештә тапшырыла.

24.8.2. Эшкә алушының вәкиле карары буенча, вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва қылучылар һәм муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан «Интернет» мәғлүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштырылган һәркем файдалана алышлык мәғлүматны эшкәртә, шулай ук 24.8 пунктында каралган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерә.

25. Муниципаль хезмәтне үстерү программалары

25.1. Муниципаль хезмәтне үстерү муниципаль программалар һәм Татарстан Республикасы муниципаль хезмәтен үстерү программалары белән тәэммин ителә, алар тиешенчә җирлек, Мөслим муниципаль районы һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән финанслана.

25.2. Җирлек башкарма комитеты һәм муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлегенең нәтижәлелеген арттыру максатларында тәҗрибәләр үткәрелергә мөмкин. Җирлектә муниципаль хезмәтне үстерү программаларын гамәлгә ашыру барышында экспериментлар үткәрү тәртибе, шартлары һәм сроклары муниципаль хокукий актлар белән Мөслим муниципаль районының һәм Татарстан Республикасының норматив хокукий актлары нигезендә билгеләнә».

Татарстан Республикасы
Мөслим муниципаль районы
Түбән Табын авыл жирлегендә муниципаль
хезмәт турындағы нигезләмәгә
1 нче күшымта

Муниципаль хезмәткәрнең аттестация кәгазе

1. Фамилиясе, Исеме, Атасының Исеме

2. Ел, туган ай

3. Һөнәри белем, гыйльми дәрәжә булу турында мәгълүмат,

гыйльми исем

(кайчан һәм нинди уку йортын тәмамлаган, белгечлеге,

әзерлек юнәлеше һәм квалификация буенча белем, гыйльми дәрәжә, гыйльми исем.

4. Аттестация вакытында муниципаль хезмәт вазыйфасы биләп торучы вазыйфа
һәм дата

бу вазифага билгеләү

5. Муниципаль хезмәт стажы (шул исәптән дәүләт граждан хезмәте стажы)

6. Гомуми хезмәт стажы

7. Муниципаль хезмәткәргә сораулар һәм аларга кыскача жаваплар

8. Аттестация комиссиясе тарафыннан әйттелгән искәрмәләр һәм тәкъдимнәр

9. Муниципаль хезмәткәрләргә тәкъдимнәрнең үтәлешен кыскача бәяләү

алдагы аттестация

(башкарлыгынан, өлешчә башкарлыгынан, үтәлмәгән)

10. Аттестация комиссиясе каары

(муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә;

муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә һәм тәкъдим ителә

билгеләнгән тәртиптә кадрлар резервына кертү өчен
вакантлы вазыйфанды биләп торуга конкурс;
муниципаль хезмәтнәң биләгән вазыйфасына туры килү-килмәүне арттыру
муниципаль хезмәтнәң биләгән вазыйфасына туры килми;

11. Аттестация комиссиясе составы _____

Утырышта _____ аттестация комиссиясе әгъзалары катнашты.

----- Тавыш саны, каршы _____.

12. Искәрмә _____

Аттестация комиссиясе рәисе _____
(имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация комиссиясе сәркәтибе
_____
(имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация комиссиясе әгъзалары
_____
(имза) (имзаны расшифровкалау)

_____
(имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация үткәрү датасы
_____

Аттестация кәгазе белән таныштым

_____ (муниципаль хезмәткәр имzasы, дата) Мөхөр урыны

Татарстан Республикасы
Мөслим муниципаль районы
Түбән Табын авыл жирлегендә муниципаль
хезмәт турындағы нигезләмәгә
2 нче күшымта

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы ____ авыл жирлегендә
муниципаль хезмәт вазыйфасы кадрлар резервына кертелгән хезмәткәрләр
ИСЕМЛЕГЕ

№ п/п	Кайсы вазыйфага резервка кертелде	Исем Фамилияс е, Атасының исеме	Туган елы	Милләте	Белеме (нинди уку йортты тәмамлаган, гыйльми дәрәжә)	Башкар- ган вазыйфа- сы	Бу вазыйфада кайсы вакыттан бирле эшли
1	2	3	4	5	6	7	8

Татарстан Республикасы
Мөслим муниципаль районы
Түбән Табын авыл жирлегендә муниципаль
хезмәт турындагы нигезләмәгә
3 нче кушымта

Мөслим муниципаль район _____
авыл жирлеге башлыгына

Класс чины бирүгә тәкъдим итү

1.Фамилиясе,

Исеме,

Атасының

Исеме

2.Ел, туган ай _____

3.Һөнәри белем, гыйльми дәрәжә, гыйльми исем булу турында белешмәләр
(нинди уку йортын тәмамлаган, белгечлеге һәм белеме буенча квалификациясе)

4.Һөнәри әзәрлек, өстәмә һөнәри белем алу яки стажировка турында
белешмәләр

(һөнәри әзәрлек, квалификация күтәрү яки стажировка турында документлар)

5.Муниципаль хезмәт вазыйфасы һәм әлеге вазыйфага билгеләнү датасы

6.Гомуми хезмәт стажы _____
(елларда тұлы срок күрсәтелә)

7.Муниципаль хезмәт стажы _____

(елларда тұлы срок күрсәтелә)

8.Кайсы вакыттан бирле эшли _____
(керү датасы)

9.Муниципаль хезмәткәрнең класс чины _____
(класс чиниң исеме һәм аны бирү датасы)

Белем дәрәжәсенең, күнекмәләрнең һәм осталыкның (һөнәри
дәрәжәнен) характеристикасы

нәтижә _____
(класс чин бирү яки бирүдән баш тарту мөмкинлеге турында тәкъдим)
_____

« ____ » 20 ____ ел _____
(число, ай, ел) (имза) (фамилия, инициаллар)

Татарстан Республикасы

Мөслим муниципаль районы
Түбән Табын авыл жирлегендә муниципаль
хезмәт түрүндагы нигезләмәгә
4 нче кушымта

Татарстан Республикасы Мөслим
муниципаль район _____ авыл
жирлеге башлыгына

Класс чины бирүгө тәкъдим итү

1. Фамилиясе, Исеме, Атасының Исеме _____

2. Хезмәткәр эшли торган жирле үзидарә органының тулы исеме _____

3. Вазыйфа _____
(хезмәткәр эшли торган вазыйфасының һәм бүлекчәнең тулы исеме)

4. Туган көне: _____

5. Билгеләнгән вазыйфага боерыкбелән билгеләнде

(жирле үзидарә органы һәм жирле үзидарә органы житәкчесе вазыйфасының тулы исеме); № _____

6. Муниципаль хезмәт стажы _____
(документны тутыру көне)

7. Квалификация разряды, класс чины _____
« ____ » ____ 20- ел _____

8. Класс чины бирү түрүнда үтенечнамә _____
төркем буенча _____ муниципаль хезмәт вазыйфалары исемлеге.

Муниципаль хезмәткәрнең белем дәрәҗәсе, күнекмәләре һәм осталыклары (һәнәри дәрәҗәсе) түрүнда кыскача бәяләмә:

Төп функциональ вазыйфалар булып тора: _____

Имтихан алучы житәкче, дата _____

Үтенечнамә белән таныштым (имтихан алучының Ф.И.О.)

Имтихан бирүченең имzasы, дата _____

Муниципаль хезмәткәрнең имтихан кәгазе

1. Фамилиясе, Исеме, Атасының Исеме

---

2. Ел, туган ай _____

3. Һөнәри белем, гыйльми дәрәжә, гыйльми исем булу турында белешмәләр

(нинди уку йортын тәмамлаган, белгечлеге һәм белеме буенча квалификациясе, гыйльми дәрәжәсе, гыйльми исеме)

4. Һөнәри әзерлек, өстәмә һөнәри белем алу яки стажировка турында белешмәләр

(һөнәри әзерлек, квалификация күтәрү яки стажировка турында документлар)

5. Аттестация вакытында муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче һәм әлеге вазыйфага билгеләнү датасы _____

6. Муниципаль хезмәт стажы: _____
(шул исәптән дәүләт граждан хезмәте стажы)

7. Гомуми хезмәт стажы _____

8. Муниципаль хезмәтнең класс чины _____
(класс чинының исеме һәм аны бирү датасы)

9. Муниципаль хезмәткәргә сораулар һәм аларга кыскача жаваплар

---

10. Аттестация комиссиясе тарафыннан әйтелгән искәрмәләр һәм тәкъдимнәр

---

11. Муниципаль хезмәткәрләргә әйтелгән тәкъдимнәр

---

12. Квалификация имтиханы нәтижәләре буенча муниципаль хезмәткәрнең белемнәрен, күнекмәләрен һәм осталықларын (һөнәри дәрәжәсен) бәяләү

(дәүләт граждан хезмәткәре квалификация имтиханын тапшырды һәм аны граждан хезмәтенең класслы чинын бирү өчен тәкъдим итәргә; дәүләт граждан хезмәткәренең квалификация имтиханын тапшырмавын танырга.

13. Аттестация комиссиясе составы _____
Утырышта _____ аттестация комиссиясе әгъзалары катнашты.

Тавыш саны _____

14. Искәрмә _____

Аттестация комиссиясе рәисе _____
(имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация комиссиясе урынбасары
_____
(имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация комиссиясе сәркатибе
_____
(имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация комиссиясе әгъзалары
_____
(имза) (имзаны расшифровкалау)

Квалификация имтиханы үткөрү датасы «____» 20____
ел , Мөслим районы
Имтихан көгазе белэн
таныштым _____
(муниципаль хезмәткәрнең имзасы, дата)

Мәхер урыны